

לְיִשְׂרָאֵל תְּהִלָּה ר' משה חיים לוצאטו (רמח"ל)

שיר ידידות

יסודתו בהררי קדש, יראת ה' מוסר חכמה.

ליום חתונת החכם והנבון כהר"ר

יעקב דא-גאויש יצ"ו

עם הכלה הבתולה המהוללה הצנועה מרת

רחל די-וייגא אינרקישי יצ"ו

מאתי הצעיר **משה חיים בכמ"ר יעקב חיים לוצאטו ז"ל**.

ב"ה

ביום טובה אורה ושמחה, כי ה' דבר צבי לצדיק, זה חלק טוב אשר היטיב ה' את הישר הולך, ותאות צדיקים יתן להנחיל אוהביו ברכה ושלום, ולישרי לב שמחה, הדר הוא לכל חסידיו, עיניהם יראו וישמחו יגיל לבם בה':

אך זה היום שקויתיו, מצאתי ראיתי, הולך בתום ימצא טוב ושפל רוח יתמוך כבוד, נטע שעשועים אשר מנעוריו גדלוהו מי התורה והעבודה, וייף בגדלו ותארכנה פארותיו להבין ולהשכיל בחכמה ובתבונה ובדעת, אף חכמתו עמדה לו ללכת בדרך תמים לשמור את מצות ה' וללכת בדרכיו יראת ה' היא אוצרו, נאה בטובה, זית רענן יפה פרי תואר, שזכה לשתי שלחנות, תורה וגדולה במקום אחד, וכתר שם טוב עולה על גביהם, חכו ממתקים וכלו מחמדים, הוא על נדיבות יקום ועל גמילות חסדים:

וישב ה' לו כצדקו, לעת מצוא זו אשה, מנה אחת אפים נתנה לו מאת המלך מלכו של עולם, חן וכבוד טובה כפולה ומכופלת, טובה על טובה יקראו, בחור שא עיניך וראה, ברכת ה' אלהיך אשר נתן לך, תן עיניך ביופי, תן עיניך בעושר, תן עיניך במשפחה, אחת מהנה לא נעדרה אשה רעותה לא פקדו, כי מתת אלהים היא, הלא זה מדושתו ובן גרני החכם ונבון כהר"ר **יעקב בן הגביר המרומם האלוף המהולל החכם הנעלה כ"ה ר' משה די-גאויש יצ"ו**, אשר לקח לו את הבתולה הצנועה תשואות חן חן לה מרת **רחל** בת הגביר המרומם האלוף המהולל המשכיל ונבון כ"ה ר' **יצחק דא-ויגא אינרקישי יצ"ו**, כלם אהובים כלם ברורים שרש וענף אבות על בנים, נודע בשערים שמם ותהלתם עד קצוי ארץ:

אמרתי אני בלבי הנה העת עת דודים, עת הזמיר הגיע, הפעם אודה את ה', הטוב ומטיב מטובו לטובים, ותהלות ידידי אשירה ואזמרה נגד אחי ועמי, ובשמחת לבבו ישמח לבי גם אני, כי אהבת עולם אהבתיו ובקירות לבבי חקותיו, עטרות לראשי אענדנו, אחזתיו ולא ארפנו:

כשוט שרעפי ומזמותי תתהלכנה, לבקש להם מאשר ימצאו אבני מליצה ואבני שיר לבנות לה בית לזמרתו בארץ הלולים, והונחה שם על מכונתה, וארא בשירים אבינה ברננות, והנה אין כמשל להמציא אמת וללמד דעת, לגלות עמוקות מני חשך ותעלומה להוציא אור, לפקוח עינים עורות ופתאים להקנות לב, כי את אשר לא ידמו ישכילו ואשר לא שמעו יתבוננו:

אז אמרתי הנה באתי, אפתחה במשל פי אביעה חידות מני קדם, הליכות עולם כמנהגו, הכל כאשר לכל, הטוב והרע, החכמה והסכלות, הצדק והרשע, האמת והשקר, גם את זה לעומת זה, יקומו נא הנערים וישחקו לפנינו, איש לדרכו, הבוגד בוגד והשוודד שוודד והכסיל בחשך הולך, עד יערה עלינו רוח ממרום, והאלהים יבקש את נרדף:

אלה תולדות פרץ הזמן והעת כי עת רעה היא, כי זנה תזנה הארץ אחרי רהבים ושטי כזב, ויגנוב התרמית את לב ההמון ויוליכם אחרי ההבלים אשר לא יועילו ולא יצילו כי תהו המה ורהבם עמל ואון, ויהיו הם מאשרים זדון ואת הריק יהללו, לא באמת ולא בצדקה, כי רוח התאוה התעם ומדוחי הדמיון הדיחום, חכמת סופרים תסרח, והסכלות תעלא בעידניה:

אשרי תמימי דרך גבורי כח עושי דברו, וצדיק באמונתו יחיה עד יגוע לא יסור תומתו ממנו, וקוי ה' יחליפו כח, כי עד צדק ישוב משפט, ואחריו כל ישרי לב ישמחו יעלצו לפני אלהים, ויאמר אדם אך פרי לצדיק, כי אל אמונה הוא מסבות מתהפך בתחבולותיו, ונודעה יד ה' את עבדיו, וזעם את אויביו, ושח גבהות אדם ושפל רום אנשים, וענוים יירשו ארץ ותמימים יותרו בה, יבושו כל רודפי הבל וכסילים קלון ינחלו להם, לא יחרוך רמיה צידו, והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע, כבוד חכמים ינחלו, ויאמר כל אשר נשמה באפו, לא נאווה לכסיל כבוד, לישרים נאווה תהלה:

ע"פ האמת והדברים האלה את משלי יסדתי, ככל אשר ראינו היום הזה בצאת שער עלי קרת מוכתר בתהלתו ביום חתונתו, זה דודי וזה רעי, זה בנה אב לכל הישר הולך כי לא ייגע לריק ולא יעמול ללא דבר, אכן פעולתו את ה' וסוף הכבוד לבא:

ראו קראתי בשם, ליושר, בן האמת, כי תולדת האמת הוא, ואת התהלה, לבת המון שמתיה, כי המון העם הם המהללים דבר או המגנים אותו, ובלכת כל העם בדרכי האמת לא יהללו ולא ישבחו כי אם היושר. התאוה נתתיה לאמת לשפחה, כי כן נאה לה ונאה לעולם; ואולם תולדת התאוה הוא הרהב, והמגדלו הוא הדמיון הכוזב, ובמשול המבוכה בעולם, בהיות שנתקלקלו נתעוותו הדרכים, וארחות האדם התקלקלו, שגו ברואה פקו פליליה, ואת הרהב יחשבו לתולדת האמת ואת היושר לא יכירו; ראה כמה בהיותם בעם מהוללים בראש כל חוצות, בוערים תפושי הזהב והכסף ומגדילים לעשות בשוא ובשקר ומרבים הבל בלא הועיל, התרמית פעל כל זאת, המדיח את לב ההמון כלו, והסכלות צהלה ושמחה. אכן התהלה ממאנת ברהב דמיתיה, כי לא לכך נוצרה, כי אם אולת ההמון תסלף דרכם והופכים הקערה על פיה, הנה כי כן יקנא בהוללים ושלוש רשעים ימרר את היושר בראותו רהב מתכסה בטלית שאינו שלו והשעה משחקת לו. אולם השכל כריע כאח לאיש הישר, ידריכהו ובמסלות התבונה ינחהו, והסבלנות גם היא כאמו תנחמנו ותהי לו לאומנת, היא סמכתהו לקוות ולחזור ולקוות עד עת מועד, כי אולם אחרי כן יואל אלוה השומר אמת לעולם וזקניו יחכם, לתת לפתאים ערמה, עד תאחז במשפט ידו ואת ערות רהב יגלה לעיני כל רואיו, ואת היושר יצדיק לרבים ויהללוהו בשערים לעולם ועד. היא התהלה אשר לאשה נתנה לו במשלי זה בגזרת המשפט, כי לו משפט התהלה באמת:

והנה ערכתי לכל איש ואשה הבאים במשלי זה, את כל הדברים אשר ידברו, שומה בפיהם, כדרכם וכעלילותם כמשפטם אשר הם עושים דבר יום ביומו, את אשר אומרים הם בלבבם ומרעיהם לא יחדו; המשכילים לבד והסכלים לבד, הישרים לבד והרמאים לבד, ההמון כמשפטו, והזקנים כמשפטם, את הכל תמצא ערוך בפיהם ובלשונם יגידוהו.

עד הנה סוד מליצתי, שמענה ואתה דע לך:

רמזי המליצות

לפי סדרי החלקים ודבוריהם, כל מדבר לפי ענינו במליצת שירו ירמוז על הענינים ההויים ומתילדים בעולם, ועל דעת בני האדם וסברותיהם ומדותיהם, הטובים והרעים איש איש כדרכיו:

חלק א

המשל מדבר ירמוז על ענין המשל ותועלתו, ויבאר שבח החתן והכלה, שעליהם נוסד המשל הזה, ויחס המשל הזה להם:

שיחה א ירמוז על חמס בני האדם שחומסים את חק האמת והראוי, במה שזונים אחרי ההבל ומגדילים ומהללים את הרהב:

שיחה ב על הכח אשר לתרמית על ההמון נגד השכל ומופתי ראיותיו:

שיחה ג על הפסד המנהגים הנוהגים, להגדיל הרשע והסכלות ולהשפיל הישרים והתמימים ומיאון ההמון לקבל המוסר, ויראה שבח ההתבודדות וגנות החברה הבלתי טובה, ויבאר הבטחון ואמונת הלב הראוי לאיש הישר:

שיחה ד ירמוז על גנות החכמים והלומדים בעיני הסכלים, ועל אומץ לב הסכלים ועליצותם:

חלק ב

שיחה א ירמוז על התקוה הראויה לאדם בעת צרותיו, ויבאר גנות הסכלים והרמאים ומעשיהם המקולקלים. ויבאר טעות העין והראות:

שיחה ב ירמוז היות ראוי לאיש המשכיל להסיח הדאגה מלבו, וישתמש לזה התכלית במנוחת השדה והמים, ובחפוש קצת מדברי הטבע, שבהם יסיר מחשבות עצב מלבבו, ובם יכיר את גדולת הבורא ית"ש וישבחהו על נפלאות מעשיו; ויבאר צורת הצמחים וצמיחתם וחלקיהם והדבש והשעוה הנלקחים מהם ושאר עניניהם:

שיחה ג ירמוז היות ראוי לאדם לשום בטחונו בה' ולהתפלל לו בצרותיו, וגם לכבוש את כעסו שלא לדחוק את השעה:

שיחה ד ירמוז שלפעמים אע"פ שאין אדם רואה, מזלו רואה:

חלק ג

שיחה א : על אמתת ההשגחה, ועל מה שהיצר מפתה את בני האדם ליחס הכל לטבע ולמקרה, ויבאר מציאות הרעמים והברקים והזועות, ויראה הלעג שלועגים הלצים על יראי החטא, ועצת הזקנים והחכמים נגד פתוי היצר:

שיחה ב ירמוז איך הסכלים מוכרחים בסוף לבקש את החכמים ולדפוק על דלתותיהם כשתתגלה חרפת הדמיון:

שיחה ג בגילוי שקר הרהב וכזב ההבל בכח המשפט:

שיחה ד חרטת בני האדם על שלא הלכו אחר השכל, כשמגעת להם הרעה:

שיחה ה גילוי ערך היושר וחשיבותו באמת והיות התהלה נאווה לו לבדו:

שיחה ו ירמוז על שמחת העולם כלו בהתישר הדברים ועמוד הכל על מכון האמת:

פתשגן המשל

לאמת יולד בן, ויאמר להמון לאמר: אם יש את נפשך תהי נא תהלה בתך יעודה לבני לאשה, וישמע המון לאמת ויכרתו שניהם ברית. בעת ההיא ילדה תאוה שפחת אמת גם היא בן ותהי היא ובנה אתו בבית. ויבא צבא המבוכה ויבזזו העיר ואת הילדים לקחו וינהגו וילכו, וירא אמת כי נשבה בנו ויעל למשפט השערה ויכתוב בספר ויחתום לפני משפט כדברים האלה: בני ועבדי שדדו השודדים, ועתה למען לא יתחלף בני בעבדי בהאריך הימים, הנני מפרש סימניו, ויפרש אותו לפני משפט. וימת אמת, ויעברו הימים ובן התאוה לוקח ביתה דמיון ויגדלו ויקרא את שמו רהב, ויאמר תרמית לרהב אלכה נא ואגידה אל המון לאמר: הנה בן אמת עומד בבית דמיון, הלא כי נפתה הוא ונתן לך תהלה יעודת אדוניך לאשה. וילך תרמית ויאמר להמון: יתבשר נא אדוני אשר נמצא בן אמת, הנה הוא עומד בבית דמיון. וילך המון ויקח את רהב מבית דמיון ויאמר לו: הנה לך תהלה בתי אשר דברתי אל אמת אביך לתתה לך לאשה, קחנה ותהי לך לאשה כאשר דברתי לך. בימים ההם ויושר בן אמת יוצא ובא בתוך העם ולא יכירוהו, ויהי הנער הולך וגדל וטוב, ותראהו תהלה ותאהבו בלבה, אך דבר המון היה חזק על בתו לתתה אל רהב כאשר דבר. וימלאו הימים ויאמר רהב להמון: הבה את אשתי כי מלאו ימי. ויקם המון ויאסוף את כל אנשי העיר ויעש משתה, ויהי הם אוכלים ושותים והנה רעש גדול ורוח גדולה וחזק ויגע בארבע פנות הבית, והקירות נטו לנפול והעמודים חשבו להשבר וינתץ עמוד התוך. ויראו האנשים ויראו מאד ויבהלו איש אל רעהו, ויקם אחד מן הזקנים ויאמר: שמעוני אחי! חרדת אלהים עלינו; ועתה כי זוכר אני, אשר קצף ה' על העיר הזאת ויביא עליה את הגוי המר והנמהר חיל המבוכה וישללוהו, ולאמת אחינו היה בן ובן אמתו בביתו ויגדלו הנערים ויתערבו, ויכתוב אמת את סימני בנו לפני משפט אדוננו להיות לו לעד עד עולם. עתה נדרשה נא ויבוקש בספר זכרונות משפט, וימצא, אולי אין רהב בן אמת ולא לו תנתן תהלה, כי לבן אמת תהיה. ויבקשו את הדבר ויחקרו היטב, ולא נמצאו ברהב הסימנים ההמה, וידעו כי לא בן אמת הוא וישלחוהו. וישמע שכל ריע יושר ויבא וישתחו ארצה לפניו ויאמר: ברוך ה' אלהי אמת, הנני אבא ואציג בן אמת לפניכם ולו תהיה תהלה לאשה. ויביא לפניו את יושר ויעמידהו לפני משפט, וימצאו בו את סימני אביו ויכירוהו. ויאמר משפט להמון: זה בן אמת אשר יעדת לו בתך, אליו תתננה. ויקח יושר את תהלה ורוחה היתה. וישמחו כל העם מאד ויברכו את ה':

ואלה שמות המדברים

משל
תהלה בת המון
המון אבי תהלה
יושר בן אמת, חתן תהלה
רהב בן תאווה, נחשב לבן אמת בטעות
תרמית ריע רהב
שכל ריע יושר
סכלות שפחת המון
סבלנות מינקת יושר
מחקר מתבודד
עבד
קרואים
זקן
סופר
משפט מלך
משוררים

המשל מדבר

פִּי הַמְדַבֵּר, הַמְשָׁל, אֲנִי
אוֹתוֹ אֲשֶׁר בְּחָרָה
מֵרֵאשׁ יְמוֹת עוֹלָם מֵעַת הַכִּינָה
חֲכָמָה מְרוֹם כְּסָאָה עַל פְּתַחַי שֹׁעַר,
אוֹתָהּ לְשֵׁרֵת, וּבְכָל חֲצֵרוֹתַיָּהּ
מִשְׁכִּיל וּמוֹצֵא חַן רֵאשׁוֹן נִצְחָתִי.
מִמַּעַמְקֵי לֵב כְּתֵהוּם לְעַמְּקֵי
עֲצָה דְלוּת, הִנֵּה יָדַי לְמַדְתִּי,
וּבִתּוֹךְ לִבִּי אִישׁ חָץ מוֹסֵר וְדַעַת
לִירוֹת (בְּלִי אַחְטָא), מֵאִין כְּמוֹנִי.
הֵן עַד מַעַט מְלִין דְּעָה אַכְבִּירָה,
מִבְּחַר תְּהִלּוֹת הִנֵּה
יִחַדּוּ תְהִלּוֹתַי, מִיֵּטֵב כָּל שִׁבְחִי.
כִּי אֶת אֲשֶׁר קָצַר כָּל לְשׁוֹן מִנּוּ
הֵן יִרְזָמוּן מְלִי, הִמָּה יִצְפְּנוּ
בֵּין מִשְׁבָּצוֹת עֲדִים חֲכָמָה רַבָּתִי.
עֲתָה יְדִידִי, הֵן אֶחָד מֵאֶלְפֵי
בֵּין שׁוֹמְרֵי סֵף בֵּית חֲכָמָה מְצַאֲתִי
אוֹתָךְ לְהִלֵּל, עַל כֵּן בָּךְ יִרִיתִי
אֲבֹן לְפָנַי לִי, וְאֵט עָלַיָּהּ
קוֹ חַן לְמַבְנֵה חֶסֶד.
כִּי רַב תְּהִלּוֹתֶיךָ
אֲשִׁיר בְּחִידָתִי, אֶף אֶפְרוֹשׁ נֶגֶד
אֲחִי וְגַם אֲחִיךָ.
הִנֵּה אֶהֱלֵלְךָ, אֶף לֹא עַל שִׁקְרָה,
אֲכֵן לְךָ אֶתְנָה
אֶת שְׁלֹךְ, הוֹד וּתְהִלָּה יֶאֱתָה
אֶל יִשְׂרָאֵל, כִּי זֶה אֶף יִשְׂרָאֵל אֶתָּה.
עַל כָּל רְהָבִים עַל כָּל כְּזָב יֶחֱד,
תִּדְרֹךְ וְתִרְמוֹס סֵלָה,

כִּי לִבְךָ לָהֶם פִּוְנָה אֵינְנוּ,
יִרְחַק לְשׁוֹן תִּרְמִית, יְסוּר מִמֶּךָ,
כִּי כֵן שִׁנְאַתוֹ אַף אוֹתוֹ מֵאֶסֶת.
תִּבּוֹשׁ וְתִכְחַשׁ לְךָ סְכָלוֹת נֶצַח,
וְיִקְרָךְ תִּפְאָרֶת
אֶל כָּל מִבְקֵשׁ שְׁכָל.
מִטֵּעַ לְהִתְפָּאֵר, גִּפְּן אֲדָרֶת,
רַב הָעֲנָפִים, אַף נִכְבַּד הַשָּׂרֵשׁ.
יִקָּר כְּבָר הַיִּיתָ,
אֲכֵן עֲטָרָה אֶל הוֹד רֵאשֶׁךְ שְׁמוֹ
עוֹד מִמְרוֹמִים עֲתָה,
אֶת יְפִיךָ לְכָלוֹל, אֶת יַפְעֲתֶךָ,
הוֹד הַבְּתוּלוֹת זֹאת כְּלָה אֲרֻשָׁתְךָ,
הַדָּרֶת בְּנוֹת הַחַיִּל,
עַל מִי יִקָּר פְּלִגִּי כְבוֹד נִטְעָה,
אֶל נְהַרֵי הַדָּר כֹּל שֶׁרְשִׁיָּה.
הִנֵּה הִכִּי קָרְאוּ
לְךָ יַעֲקֹב אִישׁ תָּם, כִּי תָם הַנֶּהָ,
וּלְחַלְקֶךָ נִתְּנָה
רַחֵל, כְּרַחֵל כֵּן תִּבְנֶה בֵּיתֶךָ.
אָבוֹת מְאֻשָּׁרִים, מוֹצְאֵי אֱלֹה
נִטְעֵי אֶמֶת, בְּהֵם שִׁישׁוֹ וְגִילוֹ,
תִּפְאָרְתְּכֶם הַבֵּיטוּ
אֲחֵר אֲשֶׁר זָקְנָה,
עֲתָה חֲדָשָׁה בְּבִנְיָכֶם צוֹמַחַת.
הַתְּבָרְכִי חֲבֵרֶת צְדִיקִים סֵלָה,
תִּנְעַם אַחֲזִיתְכֶם לָכֶם עַד נֶצַח,
תִּרְאוּ כְּחוֹל יָם זָרַע,
אַף בְּנִעִימִים רַב יָמִים תִּשְׁבְּעוּ.
עֲתָה רְצוּ נָא קַחוּ
מִנְחַת יְדִידוֹת זֹאת לָכֶם הַבְּאִתִּי,
מִגִּיל לְבָבִי, מִשְׁמָחָה מְלֵאִתִּי,

עַל נְחֻלְתְּכֶם, כִּי עָלַי נְעֻמָּה.
וַיְהִי לַעֲדָה לִי, אוֹת לְכֶם צְדָק,
עַל כָּל אֲשֶׁר נִכְסוּף נִכְסַף אֲנִכִּי
לְשִׁלּוּמְכֶם תָּמִיד, לְרֵאוֹתְכֶם יַחַד
שְׂשִׁים שְׁמֵחִים עַד לְבָלִי יֵרַח.
וּכְטֹהֲרַת לֵבָב וּכְמוֹ תָם נֶפֶשׁ,
מִנְחָה קִטְנָה זֹאת לְכֶם הַגִּשְׁתִּי,
אוֹתָהּ לְקַבֵּל כֵּן אֲנִי הוֹאִילוּ,
שְׁלוֹם יְהִי לְכֶם, שִׁישׁוּ וְגִילוּ!

חלק א

שיחה א'

תהלה לבדה בשדה בין ההרים

הוֹי צֵל כְּצוּף מְתוּק, הוֹי יְבֵלֵי מַיִם,
מִפֶּז יְקָרִים יַחַד,
הָרִי מְנוּחָה, כָּל סִלְעֵי מְרֻגָּע,
הַבּוֹדְדִים שְׁלוֹה וּמְפִיקִים שְׁקֵט.
מָה אַבְחָרָה בְּכֶם, כִּמָּה אֲגִילָה
עַל שִׁיחְכֶם כִּי שָׁח, עַל עֲנוֹת דָּשָׂא,
מִכָּל שְׂאוֹן עָרִי כִי הִכְרִיעוּנִי,
מָה נִחַלְתִּי כִי מָרָה שִׁבְעַתִּי,
וַיְהִי לְבָבִי לָהּ עַד עוֹלָם קָבֵר,
בֵּל יִתְנוּנִי אֶת כַּעֲסֵי הוֹדִיעַ.
אֶל יָד כֶּסֶל אָדָם כִּי יִבְלַעֲנִי,
אֶל יָד אֲוִיל נִבְעֵר מִחִפִּיר מְרַשִּׁיעַ
יִנְתְּנוּ דוֹדֵי בְזָרוּעַ כֹּחַ,
הוֹדֵי לְזָר יִסְגִירוּ,
בֵּי הוֹלְלִים יִכְתִּירוּ.
אֲרָאָה וּבֵת עֵינֵי מִכַּעֲשׂ תִכָּה,
וּכְשָׁה לְטִבַּח דּוּמִיָּה אֲלָכָה.
תִּבְלֵ אָהָה תִּבְלֵ! אֵיכָה הִרְחַבְתְּ
אֶךְ אֶל דְּבַר כְּזָב אֶת מַעְגְלִיךָ?
מוֹשֵׁב נְגִידִים אֵיךְ שָׁקֵר הוֹשַׁבְתְּ
תוֹךְ אַרְמָנוֹת עֲזָה וּבִטְרוֹתֶיךָ?

שיחה ב'

רהב ותרמית

רהב: מְתֵי אֲשֵׁלֵם אוּ מָה לָךְ אֲשִׁיבָה
אָחִי, כַּעַל כָּל טוֹב כָּל תִּגְמוּלִיךָ?
הֵן מִצָּאָה כְּבִיר עֵצִים יָדָךְ
לְתֵת שְׂאֵלְתִי וּלְהַמְצִיאֲנִי
הַבֵּת תְּהַלֵּה זֹאת כִּי אוֹיְתִיָּה.

עֲתָה שָׁאֵל מִמֶּנִּי,
כִּי כָל־יְכַלְתִּי לֹא אֶמְנַע מִמֶּךָ.
תְּרַמִּית: רַהֲב יְדִיד נִפְשִׁי! הִנֵּה עֵינֶיךָ
רָאוּ וְלֹא זָר אֶת פֶּעַל פְּעַלְתִּי,
כִּי רַק בְּזַעַת אֶף וַיִּגִּיעַת נִפְשׁ
לְךָ עַד הַלּוֹם הַבְּאֲתִי.
עַת כֶּאֱרִי בִיעַר
נוֹהֵם בְּעֵבְרָתוֹ שׁוֹאֵג לְטָרֶף,
יִחְפוֹז זָנְבוֹ וְכִמוֹ דָּם יֶאֱדִימוּ
עֵינָיו מְזַרֵי פֶחַד,
כֵּן קָם לְנִגְדֵי אִישׁ מִלְחָמָתִי שָׁכַל,
לְתַת לְהֵמוֹן דָּעַת,
לְבוֹ לְהַשְׁכִּיל אֶף עֵינָיו לְפָקוּחַ,
לְבִלִי חִפּוּץ בָּךְ וְלִבְלָתִי קַחְתָּךְ,
לוֹלִי בְּתַחֲבוּלוֹת אֲז הַתְּחַזְּקֵתִי,
לוֹ בְּחֻלְקוֹת לֹא אוֹתוֹ דָּחִיתִי,
מִנְחָלְתוֹ זֶה לְעַד גְּרִשְׁתָּ.
רַהֲב: אַךְ מָה בְּנִפְשִׁי עוֹל
מִצָּא לְהַרְחִיקֵנִי,
כִּי כֵן לְעַזְרָתִי צֵאת הַתְּחַזְּקֵתִי?
תְּרַמִּית: רַהֲב יְדִידִי! אֱלוֹ
לֹא יִמְצְאוּ בָּךְ רַק כִּי הַתְּגַדְּלֵת
מִימֵי בְּחֻרוֹתֶיךָ
תְּמִיד בְּבֵית דְּמִיוֹן, הִנֵּה דִיֶּךָ
לְמַאֵס בְּנִפְשֶׁךָ כָּל־לְמוּדֵי שָׁכַל,
אֶף כִּי הֵלֵא כְּמוֹנִי כֵן יִדְעֵתִי,
כִּי כָל־הַדָּר יִפְיָה, כָּל־יִפְעֵתֶךָ
לוֹלִי מִזְמוֹתַי וְנִכְלֵי רַבּוֹ,
כָּלֵם כָּאִין מֵאָפֶס נִחְשְׁבוּ,
כְּסָף וְזָהָב, חֹן, כְּבוֹד וְיָפִי,
אִם מִבְּלֵי תְרַמִּית יַעֲמְדוּ רָגַע,
פֶּז רַב לְטִיט יָשׁוּב, יָפִי לְנִגְעַע,

חן טוב לְמַאוּס, אָף כְּבוֹד לְדַפִּי.

שיחה ג'

שכל יושר וסבלנות

שכל: רְעִי כָּאֵח לִי! יִדְע לְךָ אִמֵּן
כִּי צַר מְאֹד לִי עַל צַרְתְּ נַפְשְׁךָ,
וּכְאֲבָךְ אֶךְ כְּכַאֲבִי יִדְעֵתִי;
הֵן זֶה בְּרִית רְעִים חֶק-אַחֻה סְלָה.
כִּי תֵאֱמִים יִחַדּוּ כְּתֹאמִי בְטֵן
יִתְעוֹרְרוּ אֶל כָּל מְקָרָה וּפְגַע.
אֶךְ מָה אֲדַבֵּר, כִּי מֵעַת עֲבְרוּ
מִי הַמְּבֹכָה הַמְּרִים הָאֵלֶּה
עַל הָעֵנְיָה זֹאת עִיר מוֹלֶדֶתְנוּ,
לֹא נַח לְבָבִי לֹא שָׁקֵט מִרְגָז
מְכַל-אֲשֶׁר רוּאָה יוֹם יוֹם אֲנֹכִי.
הֵן זֶה בְּעֵינֵי זֶר לֹא אֲדַעְהוּ,
אֵיכָה כְּהִיוֹם אֶל עוֹלָם יֵאמְרוּ
בְּנוֹי, וְהֵנוּ אֶךְ תְּהוּ וְבָהוּ,
יִמִּין רְאִיה וּשְׂמֹאל שׁוֹבֵב נָא הַבֵּיטָה,
מָה עַל מְכוֹנוֹ בְּמִשְׁפָּט וְצֶדֶק
תִּמְצָא מְכוֹנָן? אֶךְ אֶת-זֶה חֲזִיתִי,
עוֹלָה כְּמוֹ פוֹרְחַת,
נֶץ הָעֵלְתָה וְתִגְמֹל שְׁלֹטָת,
זָדוֹן וְלִצוֹן עַל-יְזִים יִמְשֹׁכוּ,
גוֹי לֹא מַעֲט אַחַר הַמִּיתָם שָׁקֵר,
וּמִתִּי אֲמוֹנָה עַד-אֶרֶץ שְׁפָלוּ,
לֹא נִכְרוּ בַּחוּץ כָּל-מִישִׁיר לְכַת,
עַל תָּם וְסָר מִרְעֵה הַלְעֵג יִלְעִיגוּ,
נִקְי וְבַר לְכַבֵּשׁ פְּתִי יִקְרָאוּ,
זָמָה מְזֻמָּה לָמוּ,
רָשַׁע - תְּבֹנָה, אֶף תִּהְפּוּכוֹת דָּעַת.
אֶךְ אַחֲרֵי רוּאֵי זֶה אֶת-כָּל-אֵלֶּה,

אם לא לך רק אל־רהב יתנו
עתה תהלה, למה
אתמה ואפלא? הן אז נפלאתי,
לו יתנוה לך, כי לך יאתה.
הן כאשר ראיתי
תרמית בבואו אל־המון מנגד,
לבי כבר הכני
ואדעה כי לא טובה תגיע
על יד מעיל זה, וכבר ידעתי
המון ושיחו, כי הוא אל־כל־רוח
ינוד כמו נוד הקנה במים.
אכן לעת כזאת שוא נתיגע,
כי זה לבב המון נשבה וילך
אסור בזקי זה גבור הצידי,
לא יאמין עוד אל־כל־אמרי קשט
וילכל דברי און
יאטם כפתן בל שוב מני חשך.
כי כאשר נקל הוא לו ללכת
אחר כזבים או מראה עינים,
קשה בעיניו כן אותם הניח,
למשוך בעול בינות, במסלות דעת.
אין טוב אשר אדום אפוא ממנו,
פן עוד נהי לבוז מאין תוחלת,
לשוב עצת חכמה מוסר אולת.
משחית דבריו כל־דובר על־און
סוגה באולתה, כי לא שומעת,
נותן ללץ מוסר עצה אל־פתי,
עוכר שארו הוא אף חומס דעת.
יושר: שכל מאור עיני אלופי סלה,
אנחות לבבי רבו,
דמי בקרבי אש, רוחי שלהבת,
אף כל־אשר סביב עיני תראינה,

עצים לגחלתתי המה גם יחד,
לבעיר עצמי בם ולמען תעל
על מוקדה נפשי יומם ולילה.
מי יתנני עיט,
מבד לבד אעוף, בין סבכי יער,
על הררי עד בטח
בין צאליים בודד נפשי תרגיע,
כי לא באנחתי אתהלה תמס,
בין מצהלות קריה ושאוני קרת.
רועה עדריו נער
אין ממנת חלקו טובה בארץ,
כל מחשבות לבו תשפלנה שבת,
בל תחמוד נפשו בגדולות לכת,
כי אם רעות צאנו אל עין המים,
ולפיו חלבם קחת,
יביט כצאת אדם מקדים שמש,
מעין אשר נאמנו:
מימיו ולא יכזבו,
ישור בלב שמה,
הלוח ונגן מתהלה אל רגל
צאנו כמרעיתם, עיניו יבחנו
עשבות הרריו, אף שפתותיו שבח
אל-יוצרים תבענה.
אשריו ומה טובו, כמה ימתקו
לו כל-ימי חיו, כמה ירגיע!
כי כל-אשר תהפוך תבל הלזו
עליו מסבותיה,
יבזה ולא יחוש, לא ידע רגז,
ישמח בעניו, כי לא חמד עשר,
קנאה וכבוד לא לבו ילחצו,
טוב לו מלונתו מהיכל מלה,
מקלו וילקוטו מבגדי חפש.

עלמה אשר לו חבל
תפול, הלא לבטח
בה יעלוז לבו, בו לבה יגל.
אין מחריד להם, רע לא ידעו,
סביב לשלחנם כשתילי זית
זרעם מלאי גיל יראו יביטו,
על נחלת חלקם כל-עת כל-רגע
למחוננם תודות אלה יתנו.
לא כן שאון ורעש
חצרות נגידיים ומדינות האלה,
כי כל-יקר תפארת
עשר כבודם הבל,
שמחת עליצותם כזב ושקר,
טובם כקש ותשאהו סופתה,
המית המונם אין,
אף פעלם מאפע,
קדים לבד ירדפו
ירעה לכבם רוח,
ויבערו יחדו, יחדו יכסלו
רק אחרי ההבל ויהבלו.
כל-רודפי כבוד, כל-אץ לעשר,
שוא זורעים הם אף עמל יקצרו,
כחם יכלו בם, ובעת השיגו
אותם, הלא הבל וריק יעזרו.
סבלנות: ישר בני, מכל-חכמה ודעת
כלכל אנוש שיחו ונשוא את נגע
לבו בטוב לבב, יקר לנצח.
חקת אמונה זאת, תורת תם סלה:
איש איש כמו מסמר רגלו לנטוע
בנתיב צדקה ללכת, אה דרך
משפט ומישרים, כל-ארחות קשט,
יאחז בתמתו אף לא ירפנה,

וּלְכֹל־אֲשֶׁר יִקְרָהוּ
 הִנֵּה כְּמוֹ עַמּוּד בְּרָזֶל וּנְחָשׁת
 כֵּן יַעֲמִיד חֲזָק, בֵּל יִנַּח רֶגֶע
 קִטְנֵי מְקוֹמוֹ, בֵּל יִט מְנֵי אַרְח.
 עָלְיוֹ כְּגַמּוּל כֵּן אֶת־נַפְשׁוֹ יִשֶׁת,
 יִבִּיט וְלֹא יִשְׁאַל, יִשְׁמַע אֶל יַעַן
 יִמָּאֵס לְהִתְחַכֵּם יוֹתֵר, יִנִּיחַ
 בִּיקָשׁ גְּדוּלוֹת מִנּוֹ,
 אֲכַן עָלַי מִשְׁמֶרֶת
 מִשָּׂא פְקֻדָּתוֹ יִקּוּם כְּשַׁחַל,
 יֶאֱמִין וְלֹא יִחְקוֹר, יִשְׁמֹר אֶף יַעֲשׂ
 מִצְוֹת אֱלֹהֵיו בֵּל־יִסּוֹר מִמֶּנָּה,
 אֶל־פּוֹעֵלוֹ יִתֵּן עַד־עוֹלָם צְדָק,
 נִכְנַע וְשַׁח עֵינָיִם,
 יִשְׁמֹר גְּבוּל לְבוֹ בֵּל יַעֲבֹרְנָהוּ.
 רֶסֶן תְּשׁוּקָתוֹ יֶאֱחַז אֶל־יֵרֶף,
 תִּזְדוֹת יִמְלֵא פִיהוּ,
 דוּמָם וַיִּחִיל לְתִשׁוּעָתוֹ סִלָּה.
 כִּי אֵל אֱמוּנָה הוּא, אֵין בוֹ עוֹלָתָה,
 צוּר פְּעֵלוֹ תְּמִים, אֶף חִפְץ חֶסֶד,
 אֲכַן דְּרָכָיו מִנּוֹ
 הֵן עַד־מָאד נִשְׁגָּבוּ,
 אַחֲרֵי חֲכָמִים בָּם מִהֲבִין שָׁבוּ.
 אֵיכָה מִצּוֹא יוֹכֵל, אֵיךְ יוֹכֵל דַּעַת,
 אָדָם אֲשֶׁר יִרְאֶה רֶק לְעֵינָיִם,
 סִתְרֵי פְּלִיאוֹת רוּם גְּבֵה שְׁמַיִם,
 אֶל־רֹאשׁ שְׁחָקִים אֵיךְ יַעֲוֶף תּוֹלַעַת.

שיחה ד'

המון וסכלות, אח"כ ילך המון ונשארה סכלות לבדה.

המון: קוּמֵי אֲמַתִּי, נָא!
 סכלות: אָדוֹן, הִנְנִי!

המון: קומי, לכי נא אצל
בתי וְלֵה הגידי,
כי יום חתונתה וְכָל־לוֹתֶיהָ
הלוך וְקָרַב בָּא, וְלָרֵהַב שְׁמִתִּי
מוֹעֵד לַיּוֹם הַחֲדָשׁ,
עֲתָה לְהִכִּין אֶל־יּוֹם שְׁמִחֲתָנֹו.
הוֹלֵךְ אָנִי, אַף אֶת חִישֵׁי וְלִכִּי.

ילך המון וסכלות נשארת לבדה

סכלות: הִנֵּה כָּבֵר יוֹם בָּא שְׁקִינִיתִיהוּ!
הִנֵּה כָּבֵר רָאִיתִי
כָּל־תַּאֲוֹת נִפְשֵׁי. יבא נא שְׁכָל
עֲתָה בְּחֻכְמוֹתַי, אִם יַעֲצֶר־כַּחַ
עוֹד אֶת־תְּהִלָּה מִיַּד רֵהַב קָחַת.
הֵן מְאֹסָה נִפְשֵׁי וְכִשְׁקָץ יַחַד
הִמָּה בְּעֵינַי כָּל־זִידוֹנִים אֵלֶּה
יְלִדֵי חֲצָרֵי שְׁכָל,
כִּי הֵם לְבַדָּם הִמָּה
אָדָם בְּעֵינֵיהֶם, וְכִקְשׁ יַחֲשָׁבוּ
אֶת־כָּל־שְׂאֵר מִיַּנּוּ.
אַף הֵם בְּדַבְּרֵי אֵין
יָמִים וְלִילוֹת מִהַבִּילִים יוֹצִיאוּ,
כְּסֹף וְזָהַב בָּם לֹא יִרְבוּ לָמוּ,
לֹא־יִשְׁבְּרוּ בָהֶם לְרַעְבָם אֲכָל,
אֶת־כָּל־צָבָא שְׁמִים
כֹּאֵל בְּשֵׁם לְקִרְוֹא הִנֵּה יֹאמְרוּ,
חֵק אֶל־הַלִּיכוֹת שְׁמֵשׁ
יִתְאָמְרוּ לְתֵת, אוּ אֶל־יָרַח;
בְּמַדּוּד שְׁלֹשׁ הַצֶּלַע,
עֲגוּל וְרַבּוּעַ, אַרְךָ וְרַחֲב
רוּחָם יְכַלּוּ, וְסִפְרֵים מְלֹאוּ
תִּבְל כְּחוֹל הַיָּם מֵאֵין תוֹעֵלַת.

יְתִיגְעוּ לְדָרוֹשׁ אִיכָה תִצְמִיחַ
גְּנֵה בְּעֵת חֻקָּה אֶת־זְרוּעֶיהָ;
אִיךָ יַעֲלֶה עֵנֶן, אוֹ אִיךָ יִרְקוּ
מָטָר נְשִׂאִים עַל־כָּל־קִצְוֵי אָרֶץ,
לְשָׁקוֹל בְּפֹלֶס רוּחַ,
וּמְדוּד בְּשֶׁעַל מַיִם,
יִגְבֶּה לְבָבָם וּבְבֵיתָם אֵין לָחֶם.
עֲתָה הֲלֹא יִבוֹשׁוּ
מִמּוֹעֲצוֹתֶיהֶם, עֲתָה יִחְפְּרוּ,
כִּי עַל־חַמַּת אֶפְמוּ
הֵינָה תִהְלֶה עֲתָה
יִרְאוּ בְּחִיק רֹהֵב, לְמֵרוֹת עֵינֵימוּ.
נִחְנוּ בְּשִׁמְחֹתֵנוּ
נִגִּיל וְנִשְׂיֵשׁ בְּטַח,
נִשְׁמַח לְקוֹל עוֹגֵב עַל־יַיִן הַרְקָח,
כָּל־מַעֲדֵנֵי מֶלֶךְ
נֹאכַל לְמֵלֵא בְטֹן,
גִּיל נִשְׁבְּעָה הַיּוֹם, נִשְׁחַק לְפָחַד
כִּי עוֹד כָּבֵר מְחַר נְמוֹת גַּם־יַחַד.
שְׂמַחוּ בְּנֵי יִתְבַּל גִּילוֹ וּשְׂמַחוּ,
וּבְעוֹדְכֶם חַיִּים מוֹת תִּשְׁכַּחוּ.
אַל־תִּחְפְּצוּ זְקֵנָה טָרָם תִּזְקְנוּ,
כִּי דִי בְּעֲתָה לַצָּרָה זֹאת לָנוּ.
רַעָה אֲשֶׁר עוֹדֶנָּה
לְהִיּוֹת עֲתִידָה, אֵל תַּחַתּוּ מְנָה.
הִתְעַבְּרוּ וּבְטַחוּ,
שְׂמַחוּ בְּנֵי יִתְבַּל, גִּילוֹ וּשְׂמַחוּ!

חלק שני

שיחה א'

שכל ויושר בשדה, אח"כ הולך שכל ונשאר יושר לבדו.

שכל: יִשָּׁר יְדִיד נַפְשִׁי, יֶאֱמָץ לְבָבִי,
שֵׁשׁ כְּאֶזֶר חַיִּל,

כִּי כְּאִשֶּׁר יוֹתֵר מִרְחוֹק יִשַׁע
נִרְאָה, הֲלֹא פְתָאֵם אֵז יְרוּחַ לְנוֹ.
בֵּין לְהַבּוֹת חָם בֵּין חֲרַבּוֹנֵי קִיץ
קְדָרוֹת עֶרְפֶּל עֵת כְּסוּ שָׁמַיִם,
תַּחֲיִל לְקוֹל רַעְמָם אֶרֶץ מִתַּחַת,
בְּבָרוֹק כֹּחֵץ בָּרֶק וּכְפָרֶק רוּחַ
הָרִים כְּנִבְלֵי חֶרֶשׁ,
אֶל־קוֹל הַמּוֹן הַגָּשֶׁם
עֵת תַּחְרֹשׁ כָּל־אֶזֶן,
יַחְדּוֹ יְנוֹסֵן כָּל־חַיִּתוֹ בִּיעֵר,
יִדְאוּ בְּנֵי יוֹנָה אֶל־חֲגִי סֹלַע,
רָגַע בְּהוֹד אוֹרוֹ הֵן יִזְרַח שֶׁמֶשׁ,
יִבְקַע וְהַפִּיץ כָּל־עֵנָן וְחֹשֶׁה,
וְיִהִי כְּלֹא הָיָה אֵז כָּל־הַסָּעֵר;
כֵּן אֶל־אֲנוֹשׁ נִדְכָּה רָגַע יִצְמִיחַ
מִשָּׁל בְּעֵז עוֹלָם מִצָּרָה רוּחַ.

יושר: שְׁכָל מְשׁוֹשׁ לְבִי, תִּנְחוּמוֹתַיִךְ
לְבִי הֲלֹא יִרְחִיבוּ,

כִּי עֵת כְּמוֹ אֲבִיט מֵאֲמָרֵי פִיךָ
פְּתַח לְתוֹחֲלָתִי, אֶכֶן הוֹאִילָהּ
אִם יֵשׁ בְּשׁוֹרָה לָךְ אֵל תִּמְנַע מִנִּי.

שכל: לוֹ הִיָּתָה אֲתִי לֹא כַחֲדָתִיָּה,
אֶכֶן אֶקוּ תִתְּנָה גַם כִּי אֵין עֲתָה.
כִּי לֹא לְעוֹלָם מָט כָּל־פּוֹעֵל צְדָקָה,
תִּקְוֹת תִּמְיָמִים לֹא תֵאבֵד לְנִצָּח.
הֵן יַעֲלֶה רֶהַב, לְעֵב יִגִּיעַ,

על־בַּמְתִּי תִבֵּל יִרְכַּב, יִצְלִיחַ,
עָרִיץ וּמִתְעַרֵּה אֶף גּוֹבֵר חֵיל,
מִתְאַוֶּתוּ לֹא יַחְדָּל, לֹא יֵרָא
עֲמַל וְלֹא יִדַּע כָּל־חֲבָלֵי עֵינָי,
אֶךְ אֶל־שְׂאוֹל יוֹרֵד, אֶךְ שָׁם תִּשְׁחַח
כָּל־גְּאוֹת לְבוֹ, וּתְמוֹרֵת גְּבוּהָ
יִלְבָּשׁ כְּבָגֵד בִּשְׂתֵּי,
קָלוֹן עָלַי כְּבוֹד יִקַּח לְנִצָּח.
וּפְרִי אֲמוֹנֹתֶךָ
תִּמְצָא בְּעֵתוֹ אֶתְהָ,
מִכָּל עֲמַל נִפְשֶׁךָ
תִּרְאֶה וְתִשְׁבַּע סֵלָה.
עַל־עֵינֶיךָ תוֹדָה כִּי תִגְאַלֶּה.
צָרוֹת אֲשֶׁר עָבְרוּ
גַם הֵן שְׂמֵחוֹת הֵנָּה
יַחְדּוֹ בְּיוֹם טוֹבָה, כִּי גִיל תִּרְבִּינָה
כָּל יַעַת אֲשֶׁר נִזְכְּרוּ.
יִשְׂרָאֵל: אֲבָהָה אֲשֶׁר אוֹכֵל, כִּי אֲעַצֵּר כֹּחַ,
לְסִבּוֹל כְּמוֹ חֲפֻצְתִּי,
(שְׁכָל) מְרִי שִׁיחִי; אֶךְ כְּבֵד מִנִּי
כָּל־יַעַת אֲשֶׁר תִּרְאֶינָה
עֵינַי שְׁנֵי צוּרֵי מִכְּשׁוֹל הָאֵלֶּה,
תִּרְמִית וְסִכְלוֹת, כִּי יַחְדּוֹ נוֹעֵדוּ
לְהִיּוֹת לְשֹׁכִים לִי וּלְדַאֲבוֹן נִפְשׁ.
זֹאת בְּהִמְלָתָהּ בַּחוּץ תִּרְיַע,
עַל־כָּל מְרוֹמֵי קָרְתִּי,
תִּדְרוֹךְ בְּעֵז פְּנֵיהָ,
לֹא־יִדְעָה יִרְאָה, לֹא־תִכְיֵר בִּשְׂתֵּי,
כָּל־הַבְּרִית תִּפְרֹ, כָּל־חֵק תִּפְרִיעַ,
אִין כָּל־אֲמוֹנָה בָּהּ וַיִּמְיָנָה שְׁקָר,
חֲמָס רְכָלָתָהּ, אֵלֶּה וְכַחֲשׁ,
אָחוֹת לְכָל־רָעָה, אִם אֶל־כָּל־פְּשָׁעַי,

וּלְכָל־בְּנֵי הַשָּׂכֵל עַד־מוֹת צוֹרֶרֶת,
יִתְשֹׁב תִּדְבֹר בְּמוֹ,
בֵּין מִזְרְקֵי שֶׁכֶר בָּהֶם תִּשְׁיחַ,
כָּל־מִחְשָׁבוֹת לְבָהּ רַק רַע עֲלִימוֹ,
לוֹ יִכְלֶה כְּדָג כֵּן תִּבְלַעְמוּ,
אוֹ כַחֲמוֹר תִּשׁוֹף לְשִׁבּוֹר כָּל־גְּרָם.

אַף־זֶה בְּחֶלֶק פִּיהוּ
יִצוּד כְּצַפּוֹר נָפֶשׁ,
וּכְסוּי דָּבֵשׁ אֶת־אִישׁ שׁוֹגֵה וּפְתִי
רוּשׁ יֶאֱכִיל וּמֹת.
יִשָּׁךְ בְּעֵת יִשְׁקוּ, וּבְעֵת תִּרְפִּינָה
יִדְּיוּ אֲזִי יִמְחֹץ, וּבְכָל־חֲפֹצָהוּ
עוֹשֶׂה וְגַם־מִצְלִיחַ.

שְׁכַל: אֲכֵן שִׁגְגָה הִיא זֹאת אֶל־עֵינֵינוּ
כִּי עַיִן בְּשָׂרִים הִמָּה,
עַל־כֵּן אֶמֶת בְּדַבַּר־כָּזָב יִמִּירוּ,
חֲשֹׁךְ לְאוֹר שָׁמַיִם וְאוֹר לְחֲשֹׁךְ.
הֵן בְּאֲשֶׁר יִשְׁיגוּ
יִתְעוּ לְכָל־מְקַרְהָ קֶטֶן וּפֹגַע,
אִף כִּי בְּמַפְלָא וּמִכֶּסֶה מֵהִמָּה.
שׁוֹר נָא קִצֵּה מְשׁוֹט אֶל־תּוֹךְ הַמַּיִם,
הֵן רַק־מַעֲוֹת וּמַעֲקֵל תִּרְאֶהוּ,
וּלְבַבְךָ יוֹדַע

כִּי בְּאֶמֶת יִשָּׁר הִנֵּה הִנֵּהוּ.
שְׁשִׁי וְתַלְמֵי אֶךְ־כְּנֻמְלִים תִּרְאֶה
מִתּוֹךְ זְכוּכִית אִם־פָּנְיוֹ יִשְׁקַעוּ,
וְיִהִי לְהַפֵּךְ אִם רָמוּ גָבְהוּ.
הַבֵּט הֲלֹא רוּחַנוּ
כַּיִם, אֲשֶׁר לֹא־רָגַע
מִמְלַחְמוֹת הַרוּחַ
יִשְׁקוּט, אֲשֶׁר גָּלְיוֹ הִנֵּה אוֹ־הִנֵּה
לֹא־יוֹנְפוּ הַנֶּפֶךְ אוֹ לֹא־יִדְחוּ;

מַעֲבֹנוֹת כֵּן לֹא־נִקְהָה סָלָה,
וּכְהַחֲלִיפִם הִמָּה
אֶת־טַעְמוֹ, כֵּן בָּנוּ
יִתְחַלְפוּ מֵעַת אֶל־עַת חוֹשִׁינוּ,
בַּל־נִחְזָה כִּי־אִם עַל־פִּי הַחֲפֹץ,
בַּל־יִשְׁמְעוּ אֲזַנֵּינוּ
כִּי־אִם כְּמוֹ נִכְסְפוֹנוּ,
אוּ כְּאִשֶּׁר דְּמִינוּ.
לוֹ נִחְזָה עוֹלָם בְּרוּר אַךְ פַּעַם
אַחַת, אֲזִי רְאִינוּ
אֶת שׁוֹנְאֵינוּ אֵלֶּה
כֹּה נַעֲנִים מִכִּים אֲמַלְלִים יַחַד,
כִּי נֹאמְרָה דִּי וּנְקָמוֹת שְׁבַעְנוּ.
הֵן כְּאִשֶּׁר רוֹאוֹת אוֹתָם עֵינֵיהֶן
כָּלֵם מְלֵאֵי טוֹב וְשִׁבְעֵי נַחַת,
כֵּן עֲקֹבוֹתֵיהֶם בְּרֶשֶׁת הִמָּה
מֵאֵז אַחוּזִים, בַּל מָנוּ יֵצְאוּ,
עִמְקֵי שְׂאוֹל יִתְמַכּוּ
כָּל־צַעֲדֵיהֶם, רְגְלֵיהֶם יִמוּטוּ,
בַּל־יִוְכְּלוּ קוּם שְׁמָה.
אַתָּה חֲזַק עֲתָה, הִתְאַזֵּר כֹּחַ,
כִּי־אֲלֹכָה אֶרְאֶה, דְּבַר אֲשַׁמְעָה,
אָשׁוּב וְאֶגִּיד לָךְ. אַךְ הִשְׁקִט אֶתָּה
וַיִּנְהַג כְּחֻמְתֶּךָ
כָּל־מַחֲשָׁבוֹת לְבָבְךָ וּמַזְמוֹתֶיךָ.
הֵן כָּל־גְּבוּרָה אֵין כְּגְבוּרַת גִּבּוֹר
כּוֹבֵשׁ בְּעֵז יֵצֵרוֹ, שְׁלִיט בְּרוּחַ;
רַק לֵב אֲשֶׁר יִסִּיר מִמֶּנּוּ כַּעַשׂ,
הוּא לֵב אֲשֶׁר־יִשְׁקוּט, הוּא לֵב יְנוּחַ.

שיחה ב'

יושר נשאר לבדו ומוצא מחקר מתבודד בהר.

יושר: אין טוב אשר אפנה לראות פה אלה

דשאי נאות שדי, עינות המים
הנוזלים מראש הצורים הנה,
אטה לקול התור או צפור און,
ארבץ בבין חציר תחת התמר,
אשאף כעבד רוח,
אף כל-שעפי כל-שרעפי יחד
אך אחרי גוי כמעט אשליכה,
אשכח מרי שיחי, אולי ארויח.
הן-שם הלא מחקר בודד אביטה,
אך שש אני עליו, עלז אנכי
על כי-מצאתיו עתה,
כי חקרי לבו הנה יועילו
עתה להשכיחני
את-כל-עמלי, אף-נפשי שמח.
שלום לך מחקר! אן תתהלכנה
כעת מזמותיך
בין הררי בודד ונחלים אלה?

מחקר: הולך ותר הנני
פלאי תבונות מאין חקר למו,
בורא ויוצר כל הראה הודיע
אל-כל אשר-עיניו לא עור סכל
או שחתה עצלה, בפליאות צמח
כל-האדמה אם-שדה אם-יער.
כל-מחשבותיו מה למאד עמקו!
כל-מעשיו מה רבו!
כלם בחכמה מכל-לב נשגבו.
שים עינך נא על-שרשים אלה,
פיות פתוחות במו
לרב מאד הנה יראו עיניך,
הם ישאבו יחדו, יחדו יינקו
משד אדמה זאת את-כל-הלח,

המכלכלם כל-עוד בחיים המה,
תוך רהטי גזעם אותו יוליכו
מראש ועד-סוף, אל-כל-בד, כל-חטר,
להיות למחיה אל-כלם גם יחד,
אף-הוא בעת צאתו בלול מרחם
כונס בקרבו, אך בלתי נבדלו,
עפר ושמן, או-גפרית ומלח,
עם-כל-שארית כל-בוני כל-גשם,
ברבות תנועתו וכמהר לכת
בין שקתות הגזע,
ימס כדונג, ישפך כמים
ממעברותיו, או מקום ינוח.
מרב זמנים כי עליו יחלפו,
ימים ולילות, קר וחם ורוח,
עוד יחליף טעמו, ובשם הנטע
הובל לתוכה, כי ישוה אליה,
הנה יכנה סלה.
עתה ראה אלה הגידים הנה,
משערות ראש קור עכביש דקו,
את-כל-פני זה העלה מלאו,
כי בם בלי רפיון ובלי מרגוע
עסיס יסובב, הוא אל-חם השמש
ירתח בעוד יומם, אף-שמץ מנהו
יקפא לקר הלילה,
אותו במו-פיהן הנה תמצנה
אז הדבורים, ובמעיהן ישב
אל-הדבש שבין דונג תזלנה.
שור נא פרחים, אל-יפים הביטה.
מראם חזה, אף-ניחוחם הריחה.
מתוך תמונת כוס תבנית גביע
הזה אשר להם תראה מתחת
סביב עליהם ראשונה יפריחו,

אף אַחַרִי נִפְלֵם הוּא יְשׁוּב פְּרִי.
חוּטִים כְּעַמּוּדִים הֵבֵט, נִצְבוּ,
מִי עַל לְרֹאשׁוֹ כּוֹבֵעַ
נוֹשָׂא, וּמִי בְלִתּוֹ, אֶךְ כָּלֵם יַחַד
עִם-כָּל-עֲלֵיהֶם אִישׁ אַחִיו יַעֲזְרוּ
וּבְנַחֲלֵיהֶם הֶעֱסִיס יְכִינוּ,
לְגִדִיל פְּרִיהֶם בּוֹ וּלְהַמְתִּיקָהּ.
תִּבְנִית כָּמוֹ צִפְרָן
הִזָּה אֲשֶׁר תִּרְאֶה, כִּי יִתְקַע
לְבָנוֹ בְּלוֹיֹתוֹ, שְׁמָה יְנִיחוּ
דְּבָשָׁם אֲשֶׁר תִּמְצֵץ, כִּי תִמְצָאֶהּ,
פִּי הַדְּבוּרִים לִיְלֵה.
עֲתָה חֲקֵר-זֹאת עוֹד, הֵבֵט וּבִינָה
אֶל-נִפְלְאוֹת צוּרֵנוּ,
בֵּין נָא לְזֶרַע זֶה, תּוֹכֶם יִסְגִּירוּ
יַחֲדוּ לְמִינָם כָּל-צֶמַח, כָּל-עֵשֶׂב,
שְׁפִיר בְּשִׁלְיֹתוֹ עֲלִיו נִכְפָּלֶת,
רַב אוֹ מְעַט, כֵּן דְּמִיוֹנוֹ הִנֵּהוּ.
רַב אוֹצְרוֹתָיו שְׁמֵן
הִנֵּה בְּלִי מַחְסוֹר מְלֵא הַטֶּבַע,
כִּי כָל-עֲצָמָיו, כָּל-גִּיד בּוֹ, כָּל-עֶרְקוֹ,
בּוֹ יַחֲלִיץ יַחֲדוּ, אֶף בּוֹ יִרְכּוּ.
תּוֹכּוּ יִרְחֹף רוּחַ
חַד, אֶף לְעוֹפֵף קָל, חִי וּגְדֹל-כֹּחַ,
הוּא יַעֲמִיד אֶת-כָּל-סֹדְרֵי הַנָּטַע
דָּבַר עָלַי אֶפְנִי, אִישׁ עַל יְדָהּ,
מִנִּי עֲבִי שְׁמֵנוּ, אַחַר הוֹבִישׁוּ
אוֹתוֹ פְּנֵי חֲמָה וּנְשִׁיבוֹת רוּחַ,
יַעַשׂ סְבִיבוֹתָיו שְׁרִיזֵן תִּלְבַּשֶׁת,
עָלִיו יְגוֹנֵן מִכָּל-רַע וּפָגַע,
חֲמוּץ בְּתוֹכּוֹ רוּחַ,
נִצֵּב כְּאִישׁ מְלַחֶמֶת

נגד לְכֹל־בְּאִשָּׁה, אֶף־שָׁמֶן מִנֹּ:
 לְרַב וְרַב הַחִיל
 הֵן יִמְשְׁכוּ יִזְילוּ.
 מִצַּע שָׂרָף תַּחֲתֵיו הֵן יִשְׁתַּרַע,
 וּכְמַחֲרָכִים בֵּין בְּקַע אוֹ נֶקֶב
 יִצִּיץ זְעִיר שָׁם וְזְעִיר שָׁם הַחוּצָה.
 אֵלֶּה קְצוֹת דְּרָכֵי קְדוּשׁ, וּכְאֵלֶּה
 רַבּוֹת לְאִין מִסֶּפֶר נִפְלְאוֹת סֵלֶה.
 כָּל־דּוֹרְשִׁים אוֹתָם, אוֹתָם יִמְצְאוּ
 תְּמִיד בְּכֹל־הַחַי וּבְכֹל־צוּמֵחַ
 וּבְכֹל־אֲשֶׁר כָּל־רוּחַ
 חַיִּים בְּקֶרְבוֹ אֵין,
 וּבְכֹל־אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
 וּבְכֹל־אֲשֶׁר בַּמַּיִם,
 וּבְכֹל־אֲשֶׁר־בוֹ עֵין
 אָדָם לְהַבִּיט יִשֶׁת.
 אֲשֶׁרִי אֲשֶׁר חֲקַמָּה מָצָא וְדַעַת,
 אֲשֶׁרִי מְדַבֵּר עַל־אֶזֶן שׁוֹמְעֵת!
 יוֹשֵׁר: בְּרוּךְ תְּהִי מַחְקֵר, כִּי נַחֲמַתְנִי
 עַת מִשְׁבְּרֵי יְגוֹן עַד־נִפְשֵׁי בָאוּ,
 כִּי עַת בְּצוּף לִקְחֵךְ
 מֵרַת לְבָבִי זֶה אוֹתִי הַשְּׁפַחֶת,
 אֶף־מִסֶּפְדֵי לִי אֶל־מַחּוֹל הַפְּכֶת.
 כִּצֵּל לְעַיִף וּכְאֶל־צִמָּא מַיִם,
 כֵּן יַעֲרַב יִנְעַם לְנַפְשׁ דָּעַת.
 שְׁמַחָה לְלֵבָב הוּא, אוֹר לְעֵינַיִם,
 עֵנֶק לְצוּאֵר, אֶף אֶל־רֹאשׁ מִגְבַּעַת.

שיחה ג'

תהלה באה בשדה לבדה, אח"כ רואה את יושר מרחוק ובורחת.

תהלה: הן פה אשר עומדת
עתה לבדי אני,
אשא לבבי אף-כפי אפרשה,
אשפוך במר נפשי אף-רוחי יחד
לפני אלהי, כי זולתו אפס
מנוס ומשגב סלה.
אולי בעיני ירא,
אולי יחלץ זאת נפש נבהלה
ממוקשים חנם אל-רגלה שתו.
מושל בעז עולם, שליט ומלה,
אחד ואין בלתה,
יכול, אשר אין קצה
אל-עז יכלתה סלה:
אל-חפצה משיב הנה איננו,
אף-צור אשר כמוך
הן בשחקים אין,
אף כי בכל-הארץ,
מי זה ואי-זה הוא אמר ותהי,
או יעמיד עצה אם לא צוית?
מי הוא אשר ירים או מי יניח
ידו ורגלו, צור בלתי ידעת!
מי הוא אשר יישקוט בל תשקיטנו,
או מי יענה לא עניתו אתה.
אנא רצה-נא, העתר אל-נפש,
זולתך מנוס לה לא ידעה,
הואל עשה-נא חסד
עם לב בעניו מר, רוח דכית.
גלי חמת אפך
אנא רצה השביתה,
וכאב רצה-עוד את-נפש הוכחת.
הואל והוצא-נא רגלי מרשת,

הואל שְבוּר פֶּח, בוּ כְעוֹף נִלְכְּדָתִי,
לְמָה לְעוֹל, חֶלֶק
נִפְשֵׁי תְהִי, אֶל-אִישׁ כָּזָב שְׁנֵאת
לְמָה אֵהי מְרַמָּס, לְמָה יִרְעוּ
עָלַי רְשָׁעִים אֶף-בִּי יִתְעַלְלוּ
זָדִים אֲשֶׁר תִּעְבְּתָה.
אֵהִיָּה לְצַדִּיק חֶבֶל,
אֵל אֶל-בְּנֵי עוֹלָה, אֵהִיָּה אֶל-יִשְׂרָאֵל
אָמָה, וְאֶל-נָא בֵּית רְהַב שְׁלֹטָת.
עֲתָה אֲשֶׁרִי אֶל-הֶהָר אֲדַרְיָכָה,
אֲשֶׁמֹר עָלַי הָעֵין
עַד-בָּא אָמְתִי, כִּי שָׁם צִוִּיתִיָּה
לֵאמֹר: מִהֶרָה לִּכִּי,
כִּי תִמְצָאֵי אוֹתִי וְנִהְלֵךְ יַחַד
הָעִיר כְּבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ.
אֵךְ מִי אֲשֶׁר-אָרְאָה מֵרְחוֹק שְׁמָה
הוֹלֵךְ? הֲלֹא זֶה יִשְׂרָאֵל!
מָה אֶעֱשֶׂה עֲתָה? מָה אֲבַחֵר עֲתָה?
מָה זֶה יֵאָנֶה לִּי! מָה זֶה יִקְרַנִּי!
אֵלֶךְ לְפָנַיִם אוּ אַחֲרָיִם אֲשׁוּבָה?
לְבִי הֲלֹא לִלְכֹת
אֵלָיו, פְּעָמַי מֵאֵילַת יַעַר
יִשָּׂא וְיָרִיץ אֶף-יַעֲיֵף כְּנֶשֶׁר,
אֶף חֶקֶר יִקְרֵי דָת מוֹסֵר הַצִּנֵּעַ,
רַגְלֵי הֲלֹא יִשִּׁיב, רוּחֵי יִפְרִיעַ.
הוּא נִחְלַת חֶלְקִי, הוּא חֶבְלֵי חֶבֶל
אֵלַי נִפְלְתָם! לְמָה
אוֹתִי מְאוֹס תְּדִינוּ
אֵךְ אֶת-אֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי,
אֶף לְאֵהוּב תִּכְרִיעוּ
אֵךְ אֶת-אֲשֶׁר מְאֹסְתִי?
הֵן אֵלֶכָה, אֲכַן לְבִי לֹא יֵלֵךְ,

אָשׁוּב לְאַחֹר, אַךְ נִפְשִׁי לֹא תִשָּׁב.
 יִשָּׂר יְדִידִי! לֹא יִרְאוּ עֵינַיִךְ
 נִפְשׁ עֲנִיהַ זֹאת עַת כִּי רַגְלֶיךָ
 מִצֶּלֶךְ יִבּוֹסוּ,
 אִיךָ אֲחֲרֶיךָ הִיא תִדְבֵּק אֶף תִּרְץ,
 אִיךָ צֶלֶךְ תַּחֲמוּד, אִיכָה נִכְסְפָה
 לְלַחוּךְ עֶפֶר רַגְלֶיךָ,
 מֶה יִהְיוּ מַעֲיָךְ
 עַל-כָּל-כְּאֵבָה! מֶה עַל-עֲנִיָּה תַּחֲסוּ!
 אַךְ אֵלֶכָה מִהַר טָרֵם יִרְאֵנִי,
 אָנוּס וְאַבְרַח, פֶּן רַע יִקְרָאֵנִי.
 מִתְאַוֹת נִפְשִׁי בּוֹרַחַת אֲנִי
 אֶל-תּוֹעֵבַת נִפְשִׁי, אֶל-מַרְהֲמֹת;
 מִגֵּן עֲדֻנִים, בּוֹ רַגְלֵי נַחֲנִי,
 נֹסָה אֲנִי לְשֹׂאוֹל וְלִגִּיא צִלְמוֹת.
 אַךְ גַּם בְּכָל-זֹאת לֹא הוֹחִיל אֶחָדְלָה,
 לֹא נוֹאֲשָׁה נִפְשִׁי אֶף לֹא נוֹחֲלָה.

שיחה ד'

סכלות ותהלה

סכלות: מֶה-זֶּה, גְּבַרְתִּי, אֵן הֵיית עַד עֲתָה
 כִּי לֹא מִצְאָתִיךָ?
 תהלה: אַךְ הִנֵּה הֵייתִי.
 סכלות: הִנֵּה לְרֹאשׁ הָהָר כְּדַבְּרֶךָ בְּאֵתִי,
 וְאַלְכָה הָעֵינָה
 אַךְ לֹא מִצְאָתִיךָ.
 תהלה: מֶה דַּבֵּר אֵלֶיךָ
 אָבִי וּמֶה צִוָּה עָלַי?
 סכלות: צִוֵּנִי
 שְׂמֵחָה לְבִשְׂרִי לָךְ.
 תהלה: מִי יִתֵּן יְהוָה!
 סכלות: אָמֵנָם הֲלֹא כֵן הוּא.

תהלה: כן יהיה סלה

אך את־אשר אתך אמרי.

סכלות: תדעי,

כי יום כלולותיך,

מועד חתנתך אל־יום החדש

הושם.

תהלה: ועם מי?

סכלות: עם מי לא ידעת?

מי הוא חתנך, לא רהב?

תהלה: אך למה

לא את־שמו הזכרת?

סכלות: מי הוא אשר את־זאת לא־ידע עתה,

מי בשערים איש נודע ממנו?

תהלה לעצמה: מי יתנני לא־הכרתיו אני!

אל סכלות: אך איש ואשה שם על־עין המים

מצאת בבואך שמה?

סכלות: חברת אנשים שם הנה ראיתי

משותממים יחדו איש אל־רעהו,

אך מוצאותם לא אותם שאלתי.

תהלה: אמנם עשה הסכלת!

עתה לכי מהר, רוצי ושובי,

טָרם ערוב היום ודעי מה־אלה.

סכלות: כן אעשה.

תהלה: מהר רוצי ובאי!

לבי מקפץ בי, נפשי מגדת

אלי חדשות, אך ידי קצרה

אותם להבין. בין תקוה ופחד

רוחי פקנה נד הנה והנה.

צורי! פתח־נא לי פתחי חסדך,

לִבִּי אֲשֶׁר נִשְׁבַּר יִמְצָא־נָא רֹחַ,

נִגְעוּ רֶפֶא נָא וּכְאָבִיו יִתְמוּ (תמו)

מה קול באזני, מי לדברי עתה

עוֹנָה וְלֹא קָרָאתִי? (אֵת הַיָּא)
 הַאֵת אֲשֶׁר תִּשְׁבִּי
 סְכָלוֹת לְצַחֵק בִּי שָׁמָּה בְּסֶתֶר?
 קוֹמִי מִהָרָה לְכִי!
 כִּי פֹה מְצַפֶּה לָךְ הַנֵּה הַנֵּנִי. (אִינִי)
 אִם-אֵינְךָ סְכָלוֹת מִי-אֶפֹּא אֶתָּה
 לוֹעֵג לְרִישֵׁי שׁוֹחֵק אֶל-אֲבָל? (הַבֵּל)
 הוּא קוֹל בְּלִי יִדְעֵתִי!
 לוֹ הֵיְתָה נִפְשֶׁךָ תַּחֲתִי, אִז אֶרָא
 אִם-תִּשְׁחָקִי כָעֵת אוֹ אִם תִּגְלִי. (גִּילִי)
 אֶגִּיל! וְעַל-מִי-זֶה (אִמְרִי) אֶגִּילָה?
 אֶגִּיל עָלַי רֹהֵב אוֹ אֲשִׁיג יִשְׂרָאֵל! (יִשְׂרָאֵל)
 מִה-זֶה אֲדַמָּה עֵתָּה?
 מָה אֶחְלוּם עֵתָּה, אוֹ מָה אֲשַׁמְעָה?
 יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִמֶּנִּי
 מִנִּי שְׂחָקִים יִמְנַעוּן, אֲשִׁיגָה!
 אָנָּה מְזַמּוֹתִי כִּיֹּם הִלְכּוּ? (לָךְ הוּא)
 יִשְׂרָאֵל יְהִי שְׁלִי? הֵה מִי מִמֶּנִּי
 עֲלָמָה מֵאֲשֶׁרָה תִהְיֶה בְּאֶרֶץ!
 לוֹ נֶאֱמַן קוֹל זֶה חֲזִיוֹנְךָ יְהִי! (יְהִי)
 יְהִי, אֱלֹהֵי יוֹאֵל.
 כִּי רַק עֲזוּזוֹ, אֶךְ עֲצָם יִדְהוּ
 יוֹכֵל עֲשׂוֹת זֹאת עֵתָּה,
 וּבְתוֹךְ תִּהְיוּם הַחֲשֶׁךְ
 יִזְרַח כְּשַׁחַר לְנוּ,
 יוֹצִיא בְּרֶב-כַּחוֹ לְאוֹר צְדָקָנוּ. (כֵּן הוּא)
 סְכָלוֹת: עֵתָּה, גְּבַרְתִּי, שְׁבִתִּי
 וּבְפִי פְלָאִים, מִשְׁמַעַם נְבִהָלְתִּי:
 רֹהֵב לְאִטּוֹ אֶת-תִּרְמִית בִּיעַר
 מִתְהַלְכִים הָיוּ, עֵת נִרְאָה פְתַע
 עָרַב מְאֹד כְּבָד, (לְבִי יְנוּעַ
 מִדִּי אֲדַבֵּר), דָּב, נִמַּר וְשַׁחַל

רבים כחול הים, ויתיצבו
אותם פשה אחד לטרוף גם-יחד.

תהלה: ויטרפו אותם?

סכלות: לא, כי נצולו.

תהלה לעצמה: צר לי מאד.

אל סכלות: אך איככה נצולו?

סכלות: רעש לעמתם החר מנגד

ויחרד העמק,

ויברחו כלם ולמרחק נסו,

רהב ותרמית אז מהם נמלטו

וימרו וישבו העירה.

תהלה לעצמה: הן קנאו עתה חיתו ביער

על תוך בני אדם עולת ידימו!

אמנם מתי רשעה אלה פלטו,

אך לא עדין גמרו

כל-המסבות, לא ראו עינינו

תכלית דבר חזון הזה עד-הנה.

עוד יום הלא יבא, נראה, נדעה

מה אחרית כל-אלה,

כי רק ליום נקם ולמועד זעם

לכן שמורים המה.

אל סכלות: עתה לכי נבואה

מהר לבית אבי, פן-ידאג לנו

כי רד מאד היום ובשדה אנו.

לבי ונפשי! הן אתכם אשמעה,

אלי פלאים מטיפים גם-יחד,

אכן חתומים הם, אף בל-אדעה,

חזותכם מה-לי, תקוה או פחד;

אולם יהי מה, אנכי אחילה,

אוחיל ואוחיל עוד, אולי אגילה.

חלק שלישי

שיחה א'

המון, תהלה, רהב, תרמית ושאר קרואים במשתה בבקר קודם החופה.

המון: אָכְלוּ, שָׁתוּ, אָחִי, רְעִי, הִיטִיבוּ
אֶת־לִבְכֶם הַיּוֹם, כִּי עוֹד אוֹחִילָה,
עַל־צָאצְאֵי אֱלֹה
בְּנֵי, בְּשִׁמְחָה עוֹד נָשׁוּב נִגִּילָה.
תרמית: הַמּוֹן! כְּמוֹ שִׁמְחָת
הַיּוֹם מִתִּי סוֹדֵךְ,
כֵּן בְּנִמְאֵת שָׁנָה אוֹתָם תְּשִׁישָׁה,
עוֹד רְעִנְוּ, דָּשֵׁן וְשִׁבַּע כָּל־נַחַת.
רהב: אָבִי! הֲלֹא תִרְאֶה, אֵיכָכָה פָּתַע
הַתְּקַדְרוֹ שָׁמַיִם.

הַבֵּט עֲרָפֶל זֶה נִצַּב נִגְדָנוּ,
אִים כְּמִפִּיץ אָף וְכִשׁוֹפֵךְ זָעַם.
שׁוֹר־נָא חֲגוּרָה זֹאת חָגַר רְקִיעַ
כָּדָם אֲדַמָּה.

המון: כֵּן, הִנֵּה גַם־אֲנִי
רָאֵה, וְלֹא חֲדַלְתִּי
לְדַאֵג, אֲשֶׁר כִּיּוֹם, יוֹם שִׁמְחָתֵנוּ,
כָּזֹאת תִּאָּנֶה.

תרמית: מֵה־יְפוֹל לְבָךְ,
הַמּוֹן, הֲלֹא תִבּוֹשׁ, מֵה־תִּפְחַד פְּחַד
מֵעַב קִטְנָה כִּי תִרְאֶה, מִגֶּשֶׁם
קִטָּן אֲשֶׁר יִבֹּא? קוּם, קוּם, הִנִּיחָה
הַמּוֹן, פְּחָדִים אֱלֹה!
לְכַבּוֹדֵךְ כּוֹס זֶה אֲשֶׁתֶּהֱנָא עִתָּה
כָּל־טוֹב לְבִשָׁר לָךְ, אֵף אֶתָּה קוּמָה
אֶתִּי שִׁתָּה וְלָךְ יִנְעַם לְנִצַּח.

המון: מֵה־זֶּה, בְּנֵי, הֲרַחֲמֵן יִצְיִלְנוּ?
מָה הַסְּעָרָה זֹאת מִתִּימֵן בָּאָה?

רהב: חָרַד לִבִּי בִּי מִקּוֹל הָרָעִים.
 תהלה: אֵיךְ תִּהְיֶה קְזָאת (אָבִי!) אִשׁ אֶרְצָה.
 רהב: הַקִּיר, רֵאָה, נוֹטָה לְנִפּוֹל הַנְּהוּ.
 קרואים: מִנִּי שָׁמַי מָרוֹם נִלְחָמִים בָּנוּ.
 המון: סַעַר אֲשֶׁר כָּזָה עוֹד לֹא רָאִיתִי.
 רהב: שׁוֹמֵם אָנִי.
 קרואים: אָנָּה נְנוּסָה, אָנָּה?
 תרמית: מֵה־תִּירָאוּ? לָמָּה כָּזָה תַּחְתּוֹ?
 מה־זָּה, הֲלֹא מִקְרָה הוּא מִיָּמֵי קֶדֶם,
 קָרָה וְיִקְרָה עוֹד דּוֹר וְדוֹר סָלָה,
 עַת מִמְּעֵי הָאָרֶץ
 אֲדַעֲלָה שְׂאוֹף גְּפְרִית וְנֹתֵר,
 יִבְעַר כָּאִשׁ (כְּגִבּוֹהַ
 עוֹפּוֹ) וְיִתְלַקַּח,
 יִבְרַק כְּחֵץ בְּרִק, יִרְעִים, יִצְרִיחַ,
 זָרֵם וְנִפְץ יִזְרוּ מִמֶּנּוּ;
 בֵּין הַמְּצָרִים עַת יִכְלֹא רוּחַ
 לוֹחֵם בְּרִב־כַּחוֹ סְגוֹר מִתַּחַת,
 הֵן יִחְרִיד תִּבְלֵ אֶף־יִרְגִּיזָנָה.,
 אַחַר כְּאֲרִיֶּה מָנָה
 יִבְקַע וְיִצֵּא וּשְׂאִיֶּה יִכֶּה,
 וַיְהִי כְּתִמּוֹ עוֹד נָשׁוּב נִשְׁקָטָה
 וּכְבַתְּחִלָּה כֵּן שִׁמְחָה נוֹסִיפָה,
 נִשְׁתָּה בְּלִב־טוֹב אָנוּ אֶת־יַיִנּוּ,
 נֹאכַל בְּגִיל לְחִמּוֹ.
 יִירָא הָרָרִי בִשְׂדֵה, יְגוּרוֹ
 כָּל־הוֹלְכֵי עַל־דְּרָךְ,
 כִּי מִחֶסֶה אֵין לָמוּ;
 אֶךְ פֹּה, בְּצֵל קוֹרֵת עֶפְל וְבַחַן,
 מֵה־תִּירָאוּ רַכִּי הַלְּבָב? בְּשׁוֹ
 יִחְדּוּ שְׁפָנֵי סָלַע!

המון: אָמֵנָם לִבִּי נַע, רוּחִי חֲבָלָה.

יִרְא אָנִי, אִם־זֶה מוֹרָא אוּ מִרְךָ
 לֹא אֲדַעָה, אָכֵן יִרְא אָנֹכִי.
 תרמית: נִכּוֹן וְרֹאוּי אֶתְהָ
 הַמּוֹן, לְשֵׁר צָבָא מֵאִין כְּמוֹךָ,
 כְּרֹאוֹת בְּרִק הַחֶרֶב,
 אוּ צִהְלֵת סוּס הָאֶחָד בְּשִׁמוּעַ,
 הַמְחִנָּה נַעֲזָב הִנֵּה תַנִּיחַ
 וּבְמַהְמוֹר אֶחָד אוּ תַחַת בְּטָן
 סוּס רִכְבְּךָ הֵן תִּתְחַבֵּא נַפְשְׁךָ!
 המון: תַּרְמִית! הֲלֹא דָבַר הוּא, כִּי מִמַּעַל
 הַיּוֹם כָּצָר נִצְבּוּ
 לֹא אֲדַעָה שְׁלֵמָה?
 תרמית: הֲרָף מַעַט נָא, הֲרָף,
 הַמּוֹן, חֲדַל, כִּי אֵין דָּבַר, הַרְגִיעָה!
 המון: לֹא אוּכְלָה הַרְגִיעַ,
 אֵין יֵשׁ הַפּוֹגוֹת אֶל־לְבִי, כִּי תַחַת
 בָּא כָל־דְּמָמָה מִתְגַּבֵּר הַסֶּעַר.
 תרמית: הִנֵּה כְּאֵלֶּה אֶלְךָ
 בְּבִי אָנוּשׁ פֶּשֶׁטוּ
 דְּבָרֵי כְזָבִים, וּלְבַבִּימוּ שָׁבוּ
 אוֹתָם לְהֶאֱמִין כְּנְבוּאוֹת הַצֹּדֵק,
 אָכֵן יְסוּדְתָם מְקַרָּה אוּ פִגְעַ
 קָרָה. כְּצֹאת אִישׁ אוּ בָאוּ הַבִּיתָה,
 עָלְיוּ דְבַר מְשֻׁפֵּט אִמָּר יִגְזְרוּ,
 כִּי זֶה לְרַגְלֵךָ זֶה נִקְרָא וַיִּתָּא,
 וַיַּחֲבְרוּ יַחֲדוּ אֶת־לֹא חֲבָרוּ,
 וּלְאָב לְלֹא בֵן לוֹ נָתוֹן יִתְנוּ.
 אִם קָם כְּהַיּוֹם סַעַר
 (אֶת שְׁפָעֵמִים זֶה רַבּוֹת רְאִינוּ)
 וּבְמַצְהָלוֹת חִפָּה אֶתְהָ שְׁמַח,
 עַל־כֵּן תִּדְמָה כִּי עַל־חִפְתְּךָ
 הַשְׁתַּעֲרוּ שָׁמַיִם.

אִם-תִּשְׁאַלָה אֶת-פִּי, הֵן הִתְבוּנָתִי,
 כִּי לַעֲלוֹת הַחַל כָּל-זֶה הַסַּעַר
 אֶז כַּאֲשֶׁר הִנַּחְתָּ
 מִיַּדְךָ הַכּוֹס, כִּי לֹא רָצִיתָ
 יוֹתֵר שְׁתוֹת, אֲמוֹר כִּי חָם רֵאשִׁי,
 תֹאמֶר אֲשֶׁר עַל-זֹאת עָלִיךָ קֶצֶף,
 יַעַן שְׁתוֹת מֵאֲנֶת
 וַתַּחֲטֹא אֶל-הוֹד גֶּפֶן הַיַּיִן.
 בֵּין זֹאת בְּחֻכְמַת לֵב, הַמּוֹן, נָא בִינָה!
 לָמָּה תִרְדֹּף הֶבֶל!
 מִשְׁפָּט וְחֻקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ
 עַל-מִשְׁמְרוֹתֵיהֶם יַעֲמְדוּ יַחַד,
 זֶרַע וְקִצִּיר, קָר, חָם, קִיץ, חֶרֶף,
 לַיְלָה וְגַם יוֹמָם, גַּם-אֹר גַּם-חֹשֶׁךְ,
 גַּם-טַל וְגַם מָטָר, בְּרֹד וְשֶׁלֶג,
 קָרַח, כְּפוֹר, עָנָן, בְּרֶקַע וְרַעַם,
 הַלּוֹךְ וְשׁוֹב יִסְבוּ
 אִישׁ אִישׁ בְּעֵתוֹ עַל-גִּלְגָּל הַטֶּבַע,
 רַב אוֹ מְעַט, כִּי כֵן יִקָּר מִקְרָהוּ.
 רַק יֵלֵב נְעָרִים הוּא יִפְחַד מִהֶמָּה,
 אוֹ אִישׁ חָסֵר לֵב, גַּם שׁוֹגֵה וְפָתִי,
 כִּי גַם בְּזַקְנָתוֹ עוֹדְנוּ נְעָר.
 הַמּוֹן: לֹא אֲשַׁמְעָה לְךָ סֵלָה,
 תִּרְמִית, בְּדַבֵּר זֶה, לֹא, לֹא!
 תִּרְמִית: יִדְעֵתִי,
 הַמּוֹן, כִּבֵּר יִדְעֵתִי,
 כִּי זֶה כִּבֵּר מֵאֵז רַבּוֹת רְאִיתִי,
 דַּעַה אֲשֶׁר זָקְנָה
 לֵב-אִישׁ מֵאֵד תִּמְשׁוֹל גַּם כִּי-כּוֹזֶבֶת.
 עַבְדִּי: אָדוֹן, כִּבֵּר נִשְׁבַּר עַמּוּד הַתְּנִיחָה.
 זְקוּן: מָה עוֹד נִצְפָּה עֵתָה?
 אֶת-מָה נִקְוָה, אוֹ מָה עוֹד נוֹחִילָה?

עֲד־מוֹת וְהִקְבֵּר לֹא נִירָא מְוֹת?
 אֶצְבַּע אֱלֹהִים הִיא, בִּינוּ-נָא, בִּינוּ!
 אֶל-לְבַבְכֶם תִּכְבִּידוּ,
 אֶל-תֵּלְכוּ נָא קָרִי,
 פֶּן-תִּפְלוּ בְרַע, בַּל-קוּם תּוֹכְלוּ.
 אֶרְזָה חֲלִי רַע הוּא, מֵר וּבְלִיעֵל,
 מוֹרִיד שְׂאוֹל רַבִּים מֵעַם הָאָרֶץ,
 כִּי יוֹם לְיוֹם יִפְתּוּ,
 עַל-רֵב חֲטָאֵיהֶם מְכַאוּבִים לְמוֹ,
 כַּחַם לְרִיק יִתֵּם וּלְזָר יִיָּגְעוּ,
 יֹאכַל פְּרִי עֵצִים חֲסִיל וַיִּלְקֶה,
 עֲשֶׂרֶם כְּחֲזִיוֹן לְיִלְהֶה
 יְדוּד וְהֵן אֵינְנוּ,
 כְּעוֹף כְּבוֹדֵם כֵּן יִתְעוֹפֵף רַגְעֵנוּ,
 בַּל יִלְמְדוּ יִרְאָה, מוֹסֵר יִקְחוּ,
 כִּי כָל-אֲשֶׁר עָלִימוּ
 יִבְאֵוּ וַיִּמְצְאוּם, אֵלָיו יִמְצְאוּ
 טַעַם בְּחֻמְתָּם (חֻמְתֵּי-מָה לְמוֹ!)
 לְבָלִי שְׂבוּר לְבָם וּבְלִי הַכְּנִיעַ
 רוּחָם, וְשׁוּבָב יִלְךְ
 הָעַם בְּלִי יָשׁוּב עַד-הַמִּכְהוֹ,
 עַל-כֵּן לְמוֹסְרָם כָּל-תִּכְלִית אֵין,
 הִזָּה עָלֵי הַזָּה, שִׁבֵּר עַל-שִׁבֵּר
 הַשְּׂתָרְגוּ עָלוּ עַל-צִנְאוֹרֵימוֹ,
 לֹא יִדְעוּ שְׁחָרָם, אֹר לֹא יִשְׁיגוּ.
 הַמּוֹן: אֵכֵן בְּמָה אֲשֶׁם, אַחִי, אֲנִכִּי
 הַיּוֹם וּמָה עֲשִׂיתִי?
 הוֹאֵל וְהוֹדִיעֵנִי
 פִּשְׁעֵי וְחַטָּאתַי, כִּי-אֶסוּר מִנּוּ.
 זְקוּ: אוֹמֵר לְבָבִי לִי וְכִמוֹ אֶזְכְּרָה,
 כִּי-עַתָּה אֲשֶׁר שָׁלְלוּ
 הַמַּעֲטִירָה זֹאת, קָרִית גִּילְנוּ,

צבאות מְבוּכָה, לְנִצַּח יֵאבְדוּ,
הֵן בֶּן אֵמֶת אַחִינוּ
וְיֵלִיד אֵמֶתוֹ שָׁבוּ וַיִּבְזוּ,
כְּרֵאוֹת אֵמֶת אֶת־זֹאת, מִהֵר וַיַּעַל
אֶז מִדְּאָגָה מְדַבֵּר הַשְּׁעָרָה
וְלִמּוֹל הַדּוֹם רִגְלֵי מִשְׁפָּט מִלְכָנוּ
הַשְּׁתַחֲוָה וַיֹּאמֶר:
"מֶלֶכִי לְעוֹלָם יְחִי!"

הִנֵּה לְמִרְחוֹק עֵינֵי תִצְפִּינָה
וְלֹא־חֲרִית יָמִים פָּחַד פָּחַדְתִּי,
כִּי יַעֲבוֹר מוֹעֵד, שָׁנִים יֵאָתִיו
וּבְנֵי בְעַבְדֵי לֹא הֵמָּר יִמִּירוּ,
עַל־כֵּן פָּנֵי כָסָא הַדְּרֵת עֲזָרָה
בְּאֵר לְעֵדוּת אֶל־זָרְעֵי הוֹאֲלֵתִי
אוֹתוֹת, אֲשֶׁר בְּהִמָּה
נִסְמָן לְהוֹדֵעַ
בָּם, עוֹד בְּרוֹב יָמִים כִּי יִפִּירוּהוּ".
עֲתָה לְכוּ נְדַרְוֹשׁ דְּבָר, נַחֲקֶרְהָ,
פֶּן מִבְּלֵי דַעֲתָנוּ
הַיּוֹם אֲשֶׁמִּים אָנוּ,
כִּי בֶן־אֵמֶת לֹא יְהִי
רֹהֵב, כְּמוֹ דְּמִינוּ.

המון: אוי, מה־מִנֵּת חֲלָקִי! מַה זֶה יִקְרַנִּי?

רהב: אוי, מַה יְהִי זֶה לָנוּ?

תרמית: נִימֵס לְבָבִי בִּי, בְּרַפִּי כְּשֵׁלוֹ!

זקן: מַה תַּעֲרוֹץ, הַמּוֹן? הוֹחֵל עַד־נִירָא

אִיכָה יְהִי נוֹפֵל דְּבָר, אֶז נִדַע

מַה נַּעֲשֶׂה.

המון: אַתֶּם אַנְשֵׁי הַשְּׁקָר,

רֹהֵב וְתַרְמִית יַחַד,

אִיךָ כֹּה לְכַזֵּב בִּי זְדַתֶּם, אִיכָכָה?

תרמית: הָאֵם כָּבַר רָאִיתִי,

הַמוֹן, וְנוֹדַע כִּי רֵהַב אֵינְנוּ
 זָרַע אֲמַת?
 הַמוֹן: עוֹל, עוֹד תִּפְתַּח פִּיךָ?
 סוּרוּ מֵרַעִים, סוּרוּ!
 סוּרוּ בְּנֵי עוֹלָה, סוּרוּ מִמֶּנִּי!
 מִי יִתְנֶנִּי נָפֶל
 אוֹ עִם־חֲלָלִים קֶבֶר
 אֲז אֲשַׁכְּבָה טָרָם אֶתְכֶם יַדְעֵתִי,
 חֲרַשׁ אֶהִי טָרָם לְכֶם שְׁמַעֵתִי.
 זִקוּ: הַשֶּׁקֶט מָעַט, הַמוֹן, קוֹם נָא וּבֹאֵה,
 כִּי נִלְכָּה אֶל־בַּיִת מִשְׁפָּט כְּלָנוּ,
 הוּא לְאֲשׁוּרוֹ הַדְּבָר יוֹדִיעַ,
 דִּינּוֹ לְאוֹר עַמִּים נְכוֹן יִרְגִיעַ,
 דּוֹרֵשׁ יִשׁוּעָה לוֹ, נִמְהָר אֶל־יְהִי,
 פֶּן רַע אֲשֶׁר יִגּוֹר, הוּא יִשְׁיִגְנוּ;
 אִם־תִּחַזֵּה אִישׁ אֶץ נִפְחָז כַּמִּים,
 דַּע כִּי לְבַד לְכֹסִיל תִּתְקוֹה מִמֶּנּוּ.

שיחה ב'

סכלות הולכת לבקש שכל. אח"כ תמצא אותו עם יושר.

סכלות: אִם לֹא נִשְׂאוּ רוּחַ
 אוֹ עֵב שְׂאָפוֹ, סוּף עוֹד אֲמַצְאֶנּוּ.
 דְּבָר אֲשֶׁר אֵלָיו יוֹתֵר נִכְסְפָה,
 הֵן־הוּא אֲשֶׁר־יוֹתֵר יִרְחַק מִמֶּנּוּ,
 אֲמַנָּם הֲלֹא אֶרְאֶה שְׁמָה בְּעַמְּק
 אֶחָד מִהֵלֶךְ, תֵּאָר
 פָּנָיו כְּפָנָיו, אִם־שׁוּגָה אֵינְנִי.
 כֵּן־הוּא וְלֹא שְׁגִיתִי!
 שְׁכָל! הֲלֹא תֹאמֵר, אֲנִי נִחְבָּאת
 הַיּוֹם? אֲשֶׁר יִגְעֵתִי
 כִּסּוּס לְבִקְשָׁךְ אֶרְלֹא מְצֵאתִי.
 הָרִים כְּבָר עָלִיתִי,

שפלה ועמק, אף מעין ונחל,
בל-אותך אמצא, וכבר נואשתי
ואחדלה לדרוש, לולי כי עתה
לראות דמותך מרחוק דמיתי.

שכל: מה-זה ועל-מה-זה, סכלות, מדוע
אותי תבקשי? מה יש אתך לנו?

סכלות: אתי חדשות, אות נורא ופלא,
דבר, אשר תצלנה
אל-שומעיו אזנים.

לא אאמין לולי עיני ראוהו.

שכל: מה-זה אשר קרה? אמרי, הגידי!

סכלות: לבי סחרחר, משתאה עודני

(שכל) ולא אדעה

אם ראתה עיני או אם-חלמתי.

שכל: אך מה אשר נהיה אמרי, ספרי.

סכלות: מה אמרה לכם? רהב גרשו

מהיות חתן המון.

ישר: מה-זה באת עתה

סכלות לצחק בי?

סכלות: לא, כי שחקת

בה אין אני, אך אל-עיני גרשו

אותו וכן נבהלתי.

שכל: איך נהיתה זאת? נא!

ישר: צורי, מה אלה

סכלות: איך, אין אני יודעת,

אמנם אשר ראיתי,

כי גרשו רהב ויבריחוהו

וילכו אל-בית משפט כלמו,

לא אדעה על-מה או מה-זה יהי

עוד אחרית כל-אלה.

שכל: אך מי אשר העיר את-כל-זה עתה

פתאום, ואיך החלה

זאת ההמלה? לא היית את שמה?

סכלות: שותים במשתיהם היו לבטח,

עת כי סערה קמה,

ענן ורעש, אף אש מתלקחת,

ובתוך שאון פחדם ריבות נפלו,

מן-הזקנים אז אחד ראיתי

קשות מדבר, ולקולו עמדו

ויגרשו רהב, אחר הלכו

כלם נבוכים אל-בית משפט יחד.

שכל: ישר ידידי, אלה

פלאי תמים דעים, סתרי צורנו!

קום-נא לכה נבואה

אל שערי משפט, נראה, נדעה,

מה-יעשה עמנו

האל יי, כי ישע יצמיח

היום לנפשותינו.

יושר: יואל אלהי נא, כי כדברך

כן יעשה, אכן בין לא אוכלה,

מה-זה אשר ילד ביניהם פתע,

כי כל-מזמותם כה תתהפכנה?

שכל: ישר, הזאת תסכל, אם-לא ידעת,

כי כל-בני אדם ובני איש יחד,

כל-מועצותיהם, כל-חכמות למו

חמר ביד יוצר הנה הנמו,

כלם ביד עושנו,

רגע ידבר אף-יהפכם סלה,

צורם כצל יברחו

טורם יספר איש וכבר נשכחו.

שוא על-משוש תפים, אישים, תגילו,

שוא תקשרו מספד מר על-כל-אבל,

אם-לבכם יבין או אם-תשפילו

מה-מחשבות אדם כי-המה הבל,

אָבֵלוּ וְגִילוּ, אִמְץ לֵב אוּ פֶחֶד,
גַּם־זֶה וְגַם־זֶה הֵם מִהֶבֶל יָחַד,
פָּגְעוּ וְכָל־מִקְרָהוּ
רָגַע הַלֵּא יִשְׁנוּ, אַךְ לֹא מִשְׁנָהוּ.

שיחה ג'

המון ורהב והזקן ושאר קרואים לפני משפט מלכם.

המון: עֵז עֲמָךְ, מִגֵּן גּוֹי מִרְעִיתְךָ,

הַדָּרַת תְּהַלְתָּנוּ!

מִלְכוּתְךָ יְכִין בּוֹרָא שָׁמַיִם

עַד־עוֹלָמִי עַד סָלָה.

הֵן אוֹתְךָ הַקִּיִּם הָאֵל מִמַּעַל

לְהִיּוֹת לְרוּעָה לָנוּ,

לְשִׁמּוֹר, לְנַהֵל, לְשִׁפּוֹט וּלְהוֹשִׁיעַ,

וּבְצַלְךָ שְׁלוֹם נִתְלוֹן בְּטַח.

עֲתָה לָךְ אֶתְאֲנוּ

בְּצַר לְנַפְשׁוֹתֵינוּ,

כִּי תַעֲמִיד אֶל־צֵאן יְדִיךָ רוּחַ

וּתְנַחֲמֵנוּ שִׁבְט מִלְכוּתְךָ.

משפט: בְּנִי! תִּשְׁוַעַתְכֶם נִפְשֵׁי דוֹרְשֵׁת

וּשְׁלוֹמְכֶם חִפְצָתִי,

אִךְ מָה אֲשֶׁר אֶתְכֶם לוֹחֵץ הוּא עֲתָה?

המון: מִלְכִּי, אֲשֶׁר קָרַנִּי

דָּבַר מְאֹד זָר הוּא, כָּל־לֵב מִתְמִיָּה.

אֶל־בֶּן אִמָּת יַעֲדָתִי

בְּתִי תְהַלֵּה, זֶה שְׁנַיִם עֲבָרוּ,

עֲתָה אֲנִי יָרָא פֶן־הוֹמַר לָנוּ

יֵלֵד אִמָּת בִּילִיד שִׁפְחָתוֹ, יַעַן

צְבָאוֹת מְבוֹכָה אִזּוֹ אוֹתָם לְקַחוּ

יַחֲדוּ וְהִגְלוּם אֶל־אֶרֶץ אַחֲרַת.

אִמְנָה בְּזֹאת נַחֲמָתִי,

כִּי סָפְרוּ לִי וְזִקְנֵי הַגִּידוּ,

אִיכָה לְמַרְחוֹק צָפָה כָּל־אֵלֶּה
מֵאֵז אָמַת, עַל־כֵּן קָדַם וַיֹּאֶל
אוֹתוֹת בְּנוּ בְּאֵר לְפָנַי כְּסֹאֵךְ.

משפט: כֵּן הוּא, וְעַל־סֹפֵר זְכוּרֹן הִמָּה
מֵאֵז כְּתוּבִים, קוּם סוֹפֵר, הִבִּיֵּאֶה
מִהַר הַלּוּם הַסֹּפֵר.

הַמּוֹן: מֶלֶכִּי, יַחֲיוּ לְעַד שֵׁם מַלְכוּתְךָ.
סוֹפֵר: מֶלֶכִּי לְעוֹלָם יַחֲיוּ,
כְּדַבְּרְךָ פֶּה הַסֹּפֵר הִנְהוּ.

משפט: עֲתָה קְרָא אֶת־הַרְשׁוּם.
סוֹפֵר: הִנְנִי.

"אֶל־בֶּן אָמַת אֵלֶּה צִיּוּנִים הִמָּה.
"מִצַּחֹ כְּשֶׁלֶּג צַח וּכְצֹמֵר צַחֵר;
"קִיּוּ אֲרָכִים, בְּמִישׁוֹר יִלְכוּ;
"עֵינָיו עָלַי מְלֹאֵת, נִכְחָם יְבִיטוּ,
"וְדַמוֹת כְּמוֹ תְּבִנֵית סֹפִיר אוֹ שֶׁהֵם
"נִרְאָה עָלַי לְבוֹ כְּבִתּוֹךְ מִשְׁבָּצָת;
"עַל־רֹאשׁ כְּתַפּוֹ הַיְמָנִית צוּמַח
"שֶׁעַר כְּכֶתֶם פֶּז מִתּוֹךְ בְּהֶרֶת,
"כְּדַמוֹת עֲדָשָׁה וּכְמוֹ תְּבִנֵית כֶּתֶר.

משפט: עֲתָה יִבְקֹר נָא פֶּה אֶל־עֵינָיו,
רַהֲב, גְּשָׁה וּפְשׁוּט אֶת־כְּתֻנְתְּךָ!
רַהֲב לַעֲצֻמוֹ: אוֹי, כִּי כָּבֵר אָבְדָתִי.

משפט: אֶחָד לָךְ אֵין מְכַל־אוֹתוֹת אֵלֶּה!
קוּמָה בְּרַח לָךְ, כִּי לֹא לָךְ יֵאָתֶה
הַבֵּת תְּהִלָּה זֹאת, אֶף לָךְ לֹא תִהְיֶה,
כִּי בֶן אָמַת אֵין אֵתֶה,
הַמּוֹן, תִּנְהָ אֵתֶה תוֹדוֹת אֵין חֶקֶר
אֶל־אֵל יִשׁוּעַתְנוּ,
כִּי רִגְלֶךָ שָׁמַר הַיּוֹם מִלְּכַד.
אֶף־בְּתֶךָ מִפַּח מִלֵּט וַיִּוָּשַׁע;
הוּא עוֹד שְׂאֵלְתְּךָ

יתן, וְשַׁלַּח לָךְ מֵהָר אֶל־יֹחֵר
הַיָּבֵן אֲשֶׁר תַּחֲמוּד וּבְטוֹבוֹ תִּגְּל.
הַמּוֹן: מִלְּכוּתְךָ תְּרוּם, מִלְּכִי, לְנֹצַח.
זָקוּ: יְרוּם לְדוֹר וָדוֹר, מִלְּכִי, קִרְנֶךָ,
תִּרְעָה לְעוֹלָמִים שְׁלוֹם צִאֲנֶךָ.

הַמּוֹן: מֵה־תִּבְחָרָה הַיּוֹם שְׂמִיחָה אוֹ אֲבָל?
זָקוּ, שְׁבַע קָלוֹן, עֲנִי, מֵה־תַּעֲשֶׂה?
לָךְ נִבְלָלוּ עֵתָה מְשׁוֹשׁ וְכַעַשׁ,
אֶל־קוֹל נְהִי תִקְשִׁיב אוֹ תִפֶּן וְנִבְּלָ?

שיחה ד'

שכל ויושר הולכים אל בית המשפט והמון ושאר העם שם.

שָׁכַל: הַמּוֹן הֵלֵא זֶה הוּא הָעוֹמֵד שְׂמִיחָה,
יְדוּ אֵלַי מִצָּחוֹ, מִטָּה הַקִּירָה.
יוֹשֵׁר: כֵּן אֲחֻשׁוּב גַּם־אֲנִי;
הֵן עַל־מְרִי שִׁיחוּ פְּנֵיו יַעֲיֵדוּ.
שָׁכַל: הוּא הוּא, לָכֵה נִקְרַב אֵלָיו, נִשְׁאַלָה
לוֹ עַל־אֲשֶׁר קָרָהוּ.

מֵה־זֶה אֲשֶׁר אָרָאָךְ
הַמּוֹן, כְּמוֹ זָעַף? מֵה־לָּךְ הִגִּיעַ.
הַמּוֹן: הֶרֶף, שְׁעָה מִנִּי, שָׁכַל, הַנִּיחָה,
כִּי אֶת־קִשִּׁי יוֹמִי אָרִיד, אֶהֱיָמָה,
אֶסְפּוּד לְגוֹרְלִי, אֶף־אֲבַכָּה חֲבָל
נִפְל לְנִפְשִׁי; אֵךְ יוֹתֵר מֵהֶמָּה
אֲבַכָּה לְאוֹלָתִי, כִּי אֶל־קוֹלְךָ
שָׁכַל, שְׂמוּעַ לֹא מָאֵז אֲבִיתִי,
אָנָּה כְּלַמְתִּי אֲשָׂא נָא, אָנָּה?
אֵיפָה מַחֲלוֹת לִי וַיִּנְקִי־סָלַע,
בָּם שְׁעָרוֹת זָקֵנֹת בְּשִׁתִּי אֶסְתִּירָה.

שָׁכַל: מֵה־קָרָךְ כֹּה רָע?
הַמּוֹן: הֵה כִּי מִמּוֹת

מֵר הוּא אֲשֶׁר קָרַנִּי!
כִּי אֶל־כְּלֻמַּת סֶלָה
יֵרֵד כְּבוֹדִי וּלְמִשְׁלֵה הַגִּיעַ
זְכָרִי בְּפִי כָל־בֶּן אֲמָה וְעֶבֶד,
לְשִׁחוּק וְקֵלֶס אֶת־בֵּיתִי גַם־יַחַד,
אֶל־כָּל־בְּזוּיֵי עַם, הִנֵּה הִנֵּנִי.
מֵאִישׁ חֲמָסִים זֶה תִּרְמִית הַדַּחֲתִי
לִילִיד אֲמַת, רֵהַב נִמְהָר זֶה קַחֲתִי;
עֲתָה קִלוֹנוֹ לְקִלוֹנֵי, שָׁמַיִם
גָּלוּ לְעֵינַי־כֹּל, וּכְבָר נֹדְעוּ
שִׁקְרֵי כְזָבִיו עַל־כָּל־אֶפְסֵי אֶרֶץ,
כִּי לְאֲמַת אֵינֹנִי
בֶּן, וְאֲנִי נִשְׁאַרְתִּי
אֶת־הָעֵנִיָּה זֹאת בֵּיתִי לְנֹצַח
יַחַדוּ כְּסוּיֵי בִשְׁתִּי.
הֵן הַחֲזִיקֶת אֶתָּה
אֲמָרוֹת תְּבוֹנָתְךָ
נִגְדִי, לְמַעַן תֵּת לִי מוֹסֵר דַּעַת,
בַּל אַחֲרֵי תִרְמִית אוֹאִיל לְלֶכֶת,
בַּל אֲשַׁפְטָה דְבַר אֶל־מִרְאֵה עֵינַי;
אֲכֵן אֲנִי נוֹאֲלֶתִי,
וּלְךָ בְּכֹסְלִי לֹא אֶזֶן הִטִּיתִי,
אֶךְ אַחֲרֵי עֵינַי לְבִי הוֹלֶכֶתִי.
עֲתָה פְרִי חֲטָאָה נִפְשִׁי שְׂבַעָה,
עֲתָה עָלַי יֵרֶךְ אֶךְ שׁוֹא אֶסְפָּקָה,
כִּי לֹא לְתִקּוֹן עֲוֹנֹתַי עֲתָה
יִכּוֹל אֲנִי, וּכְבָר הוֹדִי שְׁחִתִּי.
שְׁכַל: הַמּוֹן! וּמִי יוֹדֵעַ
אִם לֹא לְטוֹבָתְךָ
בָּאוּ לְךָ הַיּוֹם הַזֶּה כָּל־אֵלֶּה?
הַמּוֹן: אֵיכָה לְטוֹבָתִי אֵלֶּה תִהְיֶינָה?
אֵיכָה לְנִפְשִׁי נַחַם

אֶמְצָא, וְעֵינַי אֶת־בֵּיתִי תִרְאֶינָה
כֹּה אֲלֻמְנוֹת חַיִּית שׁוֹמְמָה סֵלָה?
שכל: אַךְ בִּתְךָ לָמָּה שׁוֹמְמָה סֵלָה
תִּהְיֶה?

המון: וְאֵיךְ לֹא תִהְיֶה?
אֵן בֶּן אֶמֶת עֵתָה תִמְצָא נָא? אָנָּה?
שכל: אָנָּה? וְאוּלַי יוֹתֵר
מִכָּל־אֲשֶׁר דַּמּוֹת יוֹכֵל לִבְרֹךְ
קָרוֹב לָךְ יְהִיֶּה.

שכל: אֵיכָכָה, שְׂכָל!
כִּזְאת תִּדְבֹר עֵתָה?
שכל: אַךְ מִי לָךְ הַגִּיד, אוֹ אֵיךְ יִדְעֶתָ?
מִי הֵם אֲשֶׁר גָּלוּ, אוֹ אֵיךְ הוֹכִיחוּ
כִּי בֶן אֶמֶת רֵהַב אֵינְנוּ?

המון: שְׂכָל!
הִנֵּה עֲצַת עֲלִיּוֹן, אִמְרַת צוּרֵנוּ,
הִיא גִלְתָּה אוֹתוֹ, הִיא הוֹכִיחְתָּהוּ!
מִתּוֹךְ פְּחָדִים מִתּוֹךְ חֲרָדַת אֶרֶץ,
אֶחָד זָקְנֵינוּ נִזְכַּר וַיֹּאמֶר,
כִּי אֶל־פְּנֵי מִשְׁפָּט מֵאֵז נִקְבוּ
אֶל־בֶּן אֶמֶת אוֹתוֹת יִנָּכַר בָּמוֹ,
וַנְּדַרְשֶׁה עַל־זֹאת וַיַּחֲפֹשׁ חֲפֹשׁ
וַנִּמְצָאֶה כִּי כֵן, וַיִּבְקֶר שָׁמָּה
רֵהַב וְהֵן אֵין בּוֹ אֶחָד מִהֶמָּה
שכל: אַךְ תִּדְעָה הַגִּיד סִימְנִים אֵלֶּה?

המון: אִדַּע וְגַם אֲגִידָה.
מִצָּחוֹ כָּמוֹ הַשֶּׁלֶג,
קוֹיִם אֲרָכִים בּוֹ יִשָּׁר יִלְכוּ,
עֵינָיו כְּלִילוֹת יִפִּי,
וַדְּמוֹת עָלֵי לְבוֹ נִרְאֶה לְעֵין
סִפִּיר מִשְׁבָּץ, אַף עַל־כִּתְּףֵךְ כֶּתֶם
תִּבְנִית עֲדָשָׁה וּשְׁעָרָה צִמַּח.

שכל: על-הַיִּמְנִית הוּא?

המון: כן.

שכל: וְדַמוֹת נָזַר?

המון: כן.

שכל: אַף שְׁעָרָה כְּזָהָב.

המון: אֵיכָכָה

נוֹדַע לָךְ כָּל-זֹאת? מִתְנַבֵּא אֶתְהָ?

שכל: נְבִיא וּבֵן נְבִיא הַמּוֹן אֵינְנִי

אך נִפְשָׁךְ הַיּוֹם הִנֵּה אֲשִׁיבָה.

הִנֵּה אֲנִי יוֹדַע

הָאִישׁ אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹהִים,

כִּי הוּא לְבַדּוֹ, לֹא אַחֵר, הִנֵּהוּ

הַבֵּן אֲשֶׁר אֶרְלוֹ כָּל-חֲמֻדָּתָנוּ.

וּכְבֹר יִדְעֵתִיו אֲנִי,

אֲכֵן לְבָבִי לֹא עָרַב הוֹדִיעַ

אוֹתוֹ לְכָל-אִישׁ, כִּי אָמַר אֶמְרָתִי:

הֵן לִי וְלִדְבָרִי הֵם לֹא יֶאֱמִינוּ,

כִּי אַחֲרַי רַהֲב זֹנִים הֵם עֵתָהּ,

וְיִהִי כְשִׁמְעֵם אַךְ אֶף יִתְמַלְאוּ

אֶף-רַע וְלֹא כָּל-טוֹב עָלָיו אֲבִיָּאָה,

עַל-כֵּן בְּמַר נִפְשִׁי הִנֵּה נֶאֱלַמְתִּי,

עַד כִּי עָדִי קָצוּ יְבֵא יִגִיעַ,

וְלַעֲת אֲשֶׁר תִּמְוֹט רַגְלוֹ הוֹחֲלֵתִי,

כִּי אַז, כְּבֹר יִדְעֵתִי,

אֵלַי תִּבְוֹאוּ וּבְקוֹלִי תִשְׁמְעוּ,

תֵּאבֹו וְטוֹב לָכֶם וּשְׁמַחְתֶּם יַחַד.

עֵתָהּ לָכֶה לִפְנֵי כֹסֵא מְלָכָנוּ,

נִתְיַצְבֶּה יַחַדְוֹ, וְדַבְרֵי שְׁמָהּ

הִנֵּה אֲדַבֵּר, אֶף-שְׁמָהּ אֶרְאֶךָ

אֶת-בֶּן אֶמֶת, אֶף-בּוֹ גִיל אֲשַׁבֵּיעֶךָ.

הֵן כְּזַמֵּן רוֹפֵא אֵין אֶל-כָּל-פְּגַעַ,

אֶף אֵין כְּמוֹ תוֹחֲלֵת

מָזוּר לְכָל־מִכָּה חֲלִי וְנָגַע.
גַּם סוֹעֶרָה תִּהְיֶה עוֹד יוֹם נִחְמָה,
כִּי עֵת וּמִשְׁפָּט אֶל־כָּל־חַפֵּץ שְׁמָה,
תִּשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן נֶפֶשׁ יְחִלָּה,
דָּבַר בְּעֵתוֹ מֵה־מִּתּוֹק הוּא סֵלָה.

שיחה ה'

שכל המון ותהלה ויושר ושאר קרואים לפני משפט.

משפט: מֵה־לָךְ אָמוּנִי שְׁכָל!

מֵה־הִיא שְׁאֵלְתְּךָ

בְּקִשׁ וַיִּתֵּן לָךְ.

שכל: מַלְכִי, לְנִצַּח

יִגְדֵל הַדָּר כֶּסֶףֶךָ!

הֵן כָּל־תְּשׁוּקֹתֶיךָ הֵן כָּל־חֲפָצֶךָ

מִגּוֹזְלוֹ אֲבִיוֹן וְדָךְ הוֹשִׁיעַ,

עוֹשֶׂה לְדַכָּא וּמַעֲוֵל הַכְּנִיעַ,

וְדַבְּרָךְ כֶּטֶל אֶל־עֵנְוֵי אֶרֶץ

עֵתָה כָּבֵר הַשְּׁפִילָה

אֲמַרְתָּךְ גְּאוֹת אַחִים לְרָשָׁע,

רִהַב וְתַרְמִית, כִּי לָרַע כָּרְתוֹ

יִחַדּוּ בְּרִית, לְנִדּוּחַ

לְבוֹת עֵנְוֵי עִם וּלְחַבֵּל יַחַד

תִּבְּל בְּאִמְרֵי שֶׁקֶר.

עֵתָה אֶקְוֶה כִּי אֶל־דֵּל עֲזָרְתָה

יְהִי דָבַר הַדֶּרֶת עַל מַלְכוּתְךָ,

אֶל־בֶּן אֲמֵת, כִּי מִתְנַכֵּר עַד־עֵתָה,

לְפָנַי בְּנִי־עוֹלָה מֵט וַיִּשַׁח.

משפט: אָמְנָם לָךְ נוֹדַע אֵף מִכִּיר אֶתָּה

אֶת־בֶּן אֲמֵת, בַּל־תִּשְׁגָּה־בוֹ?

שכל: יִדְעֵתִי

וְדַבְּרָךְ יוֹדִיעַ

אוֹתוֹ לְכָל־עֵמָךְ.

היום.

משפט: הלא תדע כי לו נקבו
מפי אמת אביו אותות, בהמה
יכר ויבחן.

שכל: על־כן אמרתי
כי זה יהי היום שייפירוהו.

משפט: אן הוא? קרא־נא לו.

שכל: קום גש פה ישר
השתחוה אל־מול הדרת מלכנו!
משפט: זה בן אמת?

שכל: זה הוא!

משפט: קום לה, הן תאר
פניו לטובה בו יעיד יוכיח,

כי אחזה מצחו וכמו־כן יחד

קניו ועיניו ככתוב בספר,

עתה שלח בגדה,

את־חיקך נביט אף את־שכמך.

כן הוא! בך יחדו הנה נמצאו

אותות, אשר אביך

רשם לה מאז. היטבת שכל!

לראות כמנהגך.

שכל: מלכיא! הלא אמרתי

זה, כי דבר הדרת מלכותך ישע

היום לעמך יהי,

מנחלי צרה ותהומות חבל

זאת הענייה, זאת בת לא רחמה

בדברך תמשה אף־תגאלנה.

ולבב זקנים אלה,

המון ורעיו יחד,

תשוב תנחם ותשמח. אף ישר

מטוב פרי תמו היום תשביע.

משפט: המון, קרב עד־הנה!

יִשְׂרָאֵל, גִּשָּׁה גַם־אֶתָּה.
אֶף־אֶתָּה, תְּהִלָּה, גִּשְׁי.
אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עִמָּךְ הַגְדִּיל וַיַּעַשׂ
הַיּוֹם אֱלֹהֵי קֶדֶם,
הַמּוֹן, הֲלֹא עֵינֶיךָ
רְאוֹת וְכֵן שְׂמַחְתָּ.
מִמּוֹקְשֵׁי רָעִים הִנֵּה נִמְלַטְתָּ,
אֶף בֶּן אֲשֶׁר אֵוִיתָ
לִימִינְךָ פֶּה הוּא. קוֹמָה, קַחְהוּ
וּלְבַתְּךָ יִהְיֶה כִּי לוֹ יֶאֱתָה.
אֶתָּה תִּמְיָם הַדְרֹךְ,
נִצֵּר כְּמוֹ שְׂרֹשֶׁת,
זָרַע אֲמֵת, נִכְבָּד, אֶף נִחְמָד, יִשְׂרָאֵל!
עֲתָה קִצִּיר צִדְקָה
תִּשָּׂא בְרִנָּה אֶתָּה,
הִנֵּה עֲטָרַת פֶּז אֶל־רֹאשְׁךָ תִּהְיֶה
הַבַּת תְּהִלָּה וּבִיפְיָה תִּגְלִילָה.
אֶף־אֶתָּה, בְּתוֹלַת חַיִּל,
יָפָה וְרַבַּת טַעַם,
שְׂמַחֵי בְּאִישׁ חֲלֻקָּה, שִׁישֵׁי וְגִילֵי,
עִמָּךְ וּבֵית אָבִיךָ שְׂכַחֵי שְׂכֹחַ,
אֶף אֶל־יְדִידֶךָ זֶה נַעַם דּוֹדֶיךָ
עֲתָה שְׂמַחָה תִּנְיֶה,
וּלְרֹאשְׁכֶם יִגְיֵעוּ
יַחְדּוֹ כְּאֶחָד כָּל־בְּרִכּוֹת שָׁמַיִם,
אֶל־בֵּיתְךָ עֲתָה, הַמּוֹן, הַבִּיאָה
אֶלָּה שְׂנֵי בְנֶיךָ
כִּי יִשְׂמְחוּ יַחְדּוֹ וּבְשִׂמְחַתְמוֹ
תִּתְעַלְסָה גַם־אֶתָּה,
אֶת־נִפְשְׁךָ יָמִים רַבִּים יִשְׁיבוּ
וַיִּכְלְלוּ שְׁלוֹם אֶת־שִׁבְתְּךָ,
וּלְךָ תִּשְׂאוֹת חֵן, שְׂכָל, יִקְרִיבוּ

כָּל־רוֹדְפֵי שְׁלוֹם וּמִבְקְשֵׁי צְדָק,
 כִּי יִדְרֶה עֲשֵׂתָהּ
 זֹאת הַתְּשׁוּעָה, אֶף כָּל־בְּאֵי שֶׁעַר
 עִירֵי הַלֵּא נַחֲמָתָה.
 כָּל־מֶלֶךְ לְעַד יְחִי מִלְּכָנּוּ,
 בְּגִדּוֹל הַדֶּרֶךְ כָּסֹאוֹ יֵרְאוּ עֵינֵינוּ.
 אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי עִם, רוּעוּ עָלֵינוּ
 עֵינֵינוּ פְּקוּחוֹת בֵּל לְבוֹ יִקְשִׁיחַ,
 יֵשָׁא עֲמַל טָרְחָם, אֶף־יִסְתִּירְמוּ
 יַחְדּוֹ בְּצִלוֹ וּלְבָבָם יִנִּיחַ.
 כִּי מִגְבוּהַ כָּל־חֹמוֹת גַּם־יַחַד
 עֵין שׁוֹפֵטִים אוֹתָם יִשְׁלִים מִפְּחָד.

שיחה ו'

חברת משוררים, יושר ותהלה, המון ושכל ושאר קרואים בבית המון אחר החופה

משוררים: כָּל־תּוֹפְשֵׁי כְּנוֹר עוֹגֵב וְנִבֵּל
 קוֹמוּ וּבֵאוּ נָא נִגְן הַיְטִיבוּ,
 אַתֶּם נְעִימֵי שִׁיר, פִּיכֶם הִרְחִיבוּ,
 שִׁירוּ לְגוֹרֵל זֶה שִׁירוּ עַל־חֶבֶל
 מִתּוֹק כְּצוּף. הַיּוֹם רְאוּ עֵינֵינוּ,
 נָפַל לַיִשְׂרָאֵל לֵב הוֹד תִּפְאַרְתָּנוּ.
 שְׂכָל: קוֹצֵר בְּרַב רִנָּה יִשָּׁר הֵן אַתָּה
 זָרַע אֲשֶׁר עַל־מִי דָמְעָה זָרַעְתָּ,
 גִּילַת וְרִנָּן, הֵן עוֹד תִּשְׁבַּע עֲתָה
 עַל־כָּל־אֲשֶׁר עַד־כֹּה עֲמַל שָׁבַעְתָּ,
 אַךְ זֶה פְּרִי תִקְוָה, צְדָקַת תָּם דָּרְךְ,
 זֶה סוּף עֲנוּיִם, קֶץ כָּל־שְׁפָלֵי בְרָךְ,
 שֵׁן יַחְרוֹק תִּרְמִית אֶף־נִמַּס נְצַח.
 כֵּן יִהְרֹג רֵהַב וַיִּמּוֹתֵת כַּעֵשׂ,
 וַתְּהִי בְּתוֹךְ עֲצָמוֹת סְכָלוֹת אֶךְ רָצַח.
 תִּפְאַרְתְּךָ בַּל־עוֹד תּוֹשִׁיָה תַעֲשֶׂה,
 כִּי לַיִשְׂרָאֵל אֶךְ־כִּיּוֹם יִגְזְרוּ

נְאוּה תְהִלָּה וּתְמִימִים יִשְׂרוּ.

משוררים: כָּל-תּוֹפְשֵׁי כְנוֹר עוֹגֵב וְנָבֵל

קוֹמוּ וּבֵאוּ נָא נֶגֶן הַיְטִיבוּ,
אַתֶּם נְעִימֵי שִׁיר, פִּיכֶם הֲרַחֲבוּ,
שִׁירוּ לְגוֹרֵל זֶה שִׁירוּ עַל-חֶבֶל
מִתּוֹק כְּצוֹף. הַיּוֹם רְאוּ עֵינֵינוּ,
נָפֵל לַיִשְׂרָי לֵב הוֹד תִּפְאַרְתָּנוּ.

הַמּוֹן: מָה אֲשַׁאֲלָה עוֹד כִּי עֵינֵי רְאִיתָה

פְּלֵאֵי פְּלֵאִים, לֹא לְרֵאוֹת פְּלִלְתִּי,
מִתּוֹךְ שְׂאוֹן שׂוֹאָה, רִגְשֵׁת סוֹפְתָה,
חֲלֻקֹת מְנוּחוֹת לִי לְעַד נַחֲלִיתִי,
כְּרֵאוֹת מְקוֹם רֶהֱב עַל-הוֹד רֹאשׁ יִשְׂרָאֵל,
לְוִיֹת תְּהִלָּה, חֵן כְּבוֹד וְעֶשֶׂר.

משוררים: כָּל-תּוֹפְשֵׁי כְנוֹר עוֹגֵב וְנָבֵל

קוֹמוּ וּבֵאוּ נָא נֶגֶן הַיְטִיבוּ,
אַתֶּם נְעִימֵי שִׁיר, פִּיכֶם הֲרַחֲבוּ,
שִׁירוּ לְגוֹרֵל זֶה שִׁירוּ עַל-חֶבֶל
מִתּוֹק כְּצוֹף. הַיּוֹם רְאוּ עֵינֵינוּ,
נָפֵל לַיִשְׂרָי לֵב הוֹד תִּפְאַרְתָּנוּ.
חֲלֻקֹת תְּהִלָּה אֶל-יִשְׂרָאֵל הַנֶּהֱבָה,
אַף אֶל-תְּהִלָּה יִשְׂרָאֵל חֲלֻקֹת סֶלָה.
תִּרְבֵּי גְדֻלְתֶּם, מַעֲלָה הַגְּבִיָּה,
תִּרְוִיחַ וּתְנַשֵּׂא, תִּלְךְ אֶל-תִּלְהָה,
יִתְבַּוְּנוּ בָנִים, לִבְבֵי יִשְׂרָאֵל,
יִרְאוּ יִשְׂרָאֵל אֶף-יִחַדּוּ יִשְׁמְחוּ.

תם

[לתוכן הענינים](#)

[לדף הראשי של פרויקט בני-יהודה](#)